

Muzaffer İzgü

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

9

ÖZYÜREK

muzaffer izgü

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖKKEŞ LUNAPARKTA
ÖKKEŞ KURT AVINDA
ÖKKEŞ BALIK AVINDA
ÖKKEŞ KAPICI
ÖKKEŞ İŞPORTACI
ÖKKEŞ BAHÇIVAN
ÖKKEŞ OTOPARKTA
ÖKKEŞ MAÇTA
• ÖKKEŞ DOLMUŞÇU
ÖKKEŞ DENİZDE

ISBN 975476060-8

9 789754 760606

Nuruosmaniye Cad —
Cağaloğlu - İstanbul
Tlf.: 0.212. 513 64 17 -
Faks : 0.212. 520 22 85
www.ozyurekyaynevi.com

Muzaffer İzgü

Ökkeş Dolmuşçu

Ökkeş Serisi: 9

ISBN: 978-975-476-060-8

Sertifika No: 12459

© Özyürek Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.

İstanbul, 2013

Kapak: Süleyman Özkonuk

İç resimler: Bora Özen

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık Çiftelhavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi

No: 8 Topkapı/İstanbul Tlf: (212) 501 97 57

Sertifika No: 12088

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince

Özyürek Yayıncılık Tic. Ltd. Şti.'ye aittir.

ÖZYÜREK YAYINEVİ

Nuruosmaniye Cad. No:8 Cağaloğlu-İstanbul

Tlf: (0212) 513 64 17 Faks: (212) 520 22 85

www.ozyurekyayinevi.com

Muzaffer İzgü
ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖZYÜREK YAYINEVİ

MUZAFFER İZGÜ

Muzaffer İzgü, 29 Ekim 1933 günü Adana'da doğdu. Yoksul bir çocukluk geçirdi. Çeşitli işlerde çalışarak eğitimine devam edebildi. Yoksul çocukluk günlerini, sinemaya da uyarlanan "Zıkkımın Kökü" adlı kitabında anlattı. Diyarbakır İlköğretmen Okulu'nu bitirdi ve 1979'da kendi isteğiyle emekli oluncaya kadar Türkçe öğretmenliği yaptı. Emekli olduktan sonra İzmir'e yerleşti ve yalnızca yazılarıyla ilgilendi.

İlk mizah yazıları Akbaba dergisinde yayımlandı. Özel tiyatrolarda, radyolarda yayımlanan oyunları ve skeçleriyle ün yaptı. İlk romanı, "Gecekondu" adlı eserdir. Toplumun aksayan yönlerini mizah öğelerinden de yararlanarak okurlarının ilgisine sundu. Bazı eserleri televizyona uyarlandı. Adı, İzmir'in Alsancak semtinde bir sokağa verilmiştir.

Ödülleri

- 1977 Nasrettin Hoca Gülmece Öykü Yarışması Üçüncülük Ödülü (*Hıdır Baba*)
- 1977 Akşehir Ulusal Gülmece Öyküsü Yarışması Üçüncülük Ödülü
- 1977 Milliyet Sanat Dergisi Gülmece Öykü Yarışması İkincilik Ödülü (*Anayasa, Hangi Anayasa*)
- 1978 Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü (*Donumdaki Para*)
- 1980 Bulgaristan Altın Kirpi Ödülü (*Dayak Birincisi*)

Ökkeş büyük kente iyice alışmıştı. Artık o koca kentin yollarını, sokaklarını öğrenmişti. Hatta birisi kendisine bir yeri sorsa, hemen işaret parmağını öne doğru uzatıyor:

“Bay emmi, şuradan gidersin, önüne sokak çıkar, çıktın değil mi sokağa, böyle yürü sağ kolunun üzerine, yürü yürü, sonra bir bakacaksın ki karşına kocaman bir alan çıkmış, işte orası! diyordu.

Ardından da ekliyordu:

“Ah emmi işim olmasa seni ben götürürdüm ya, işim var.”

Ökkeş’in işi mi?

Ökkeş şimdi dolmuşta çalışıyor. Sürücü Hilmi taksisini satmış, bir dolmuş almıştı. Aldığı dolmuşla taksi durağına gelmiş, dolmuşu Ökkeş’e göstermişti. Ökkeş, dolmuşun içine girmiş, bir öndeki koltuğa, bir arkadaki koltuğa oturmuş, sonra da sürücü yerine oturmuştu. Arabanın simitini iki yana kıvrımış, sonra:

“Vııııı, vııııı!” diye sesler çıkarmıştı.

Hilmi’nin aldığı minibüs dolmuşun içinde neler yoktu ki. Resimler, yazılar, boncuk işlemeler, iki yanda çiftler çiftler aynalar, frene basınca kendi ken-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

dine dönen lambalar, ayrıca kırmızı, yeşil, mor ışık veren lambalar, kurdele süsler, iki yanda asılı kırmızı top, topların altında japon feneri, yani kısacası minibüs değil sanki lunapark arabasıydı. Tüm bunların içinde, iki önde, iki arkada olmak üzere dört ses yükseltici...

Hilmi bandı koydu, Ökkeş kendini müzik salonunda sandı. Bir yandan davul sesi, bir yandan da şarkı söyleyen nezleli adamın sesi geliyordu.

Ökkeş:

"Hilmi Abi bu adam hasta mı?" diye sordu.

"Yooo," dedi Hilmi.

"Sesi nezleli çıkıyor da..."

"Sevmediysen türkü çalalım Ökkeş."

Hilmi, teybe bir türkü bandı koydu... Ökkeş:

"Oh," dedi. "Bizim köy geldi aklıma Hilmi Abi."

Ökkeş kentteydi, ama bazı günler dalar giderdi köyüne, köy çeşmesine, köy korusuna, köy yoluna. Hele o tepeyi hiç unutamıyordu. Kim bilir, şimdi arkadaşları da büyümüşlerdi. Oradan köy yoluna bakıyorlar, köye gelecek cipleri, minibüsleri bekliyorlardı. O eşekleri ne olmuştu? Hali Ökkeş'in konuştuğu eşek? Durdu Ökkeş, türküyle birlikte düşündü:

"Biz niye buraya geldik, niçin geldik? Köyden kente niçin göç ettik?"

Bu sırada Hilmi:

"Bak Ökkeş," dedi. "Senin o zil gibi sesine güvendim, bu dolmuşu aldım."

Ökkeş:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Amanin, yoksa benzinin bitti de, ben dolmuşun ardından bağıracağım, benim ağzımdan çıkan yelle mi gidecek?”

Hilmi güldü:

“Ben senin sesinden yararlanacağım Ökkeş.”

Ökkeş bağırdı:

“Aboov bildim Hilmi Abi, sen beni dolmuşun arkasına oturacağım, dolmuş yürümeye başladı mıydı, ben de türküye başlayacağım, müşteriler neşe içinde gidecekler.

Sürücü Hilmi, daha çok güldü:

“Yok Ökkeş,” dedi. “Sen bana yardımcı olacaksın.”

“Anlamadım?”

“Sürücü yardımcısı.”

“Bildim, yanına oturacaksın, önümüze adam çıkınca ben senin yerine düdüğe basacağım, düüüt, çekilin dolmuş geliyor.

Hilmi kafasını salladı:

“Sen, haydi kalkıyor, bir iki, bir iki, diye bağırcaksın.”

Ökkeş, hemen o dakika bağırmaya başladı:

“Haydi kalkıyor, bir iki, bir iki...”

Sustu:

“Peki, Hilmi Abi,” dedi. “Kalkıyoruz, ama nereye kalkıyoruz?”

“Eminönü’ne...”

Ökkeş yine bağırdı:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Haydi bir iki, bir iki, kalkıyor Eminönü’ne kalkıyor...”

Ökkeş öyle bağıyordu ki, çın çın öten sesine, taksi durağındaki şoförler çıktılar. Ökkeş’in yanına yaklaştılar. Ökkeş ağzını ördek gibi açmış, bağıryp duruyordu:

“Haydi bir iki bir iki...”

Sürücülerden biri bağırdı:

“Tamam Ökkeş tamam, dolmuş doldu.”

Ama Ökkeş duymuyordu, bağıyordu:

“Haydi bir iki, biri iki...” kalkıyor...

Hilmi bağırdı:

“Tamam Ökkeş, dön şimdi geri... Haydi bir iki, Topkapı, haydi bir iki Topkapı...”

Ökkeş bağırılmaya başladı:

“Haydi Topkapı, Topkapı...”

Bir ara unuttu, sordu...

“Neydi Hilmi Abi?”

“Top top...”

Ökkeş bağırdı:

“Kapıtoptop kapıtoptop...”

“Ökkeş, kapıtoptop değil, Topkapı...”

Ama Ökkeş tutturmuştu bir kez, hiç susar mıydı, bağıyordu:

“Kapıtoptop, kapıtoptop...”

Sürücüler, Hilmi’ye sordular:

“Sen galiba bu çocuğun kulağına bir şey kattın ki böyle iştahlı bağıyor?”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Şayet durak sahibi izin verirse, Ökkeş’i yanıma yardımcı alacağım.”

Ötekiler:

“Eh,” dediler. “Bu çocuk bu sesle arabayı iki dakika içinde doldurur.”

“Ben de zaten ondan alıyorum ya. Hem Ökkeş çok iyi bir çocuk.”

Ökkeş bağıırıyordu:

“Kapıtoptop kapıtoptop, bir kişi bir kişi...”

Gözlerini yumup bağırdı:

“Hilmi Abi, geldik mi, geri dönelim?”

Hilmi:

“Dön Ökkeş dön,” dedi.

Ökkeş bu kez:

“Haydi Eminönü Eminönü, bir iki bir iki, diye bağırmaya başladı.

Hilmi:

“Tamam,” dedi. “Sınavı başarıyla verdin, seni yanıma yardımcı alıyorum. Yalnız bu çalıştığın yerden izin alacağız.”

Ökkeş:

“Pekiye,” dedi.

Hilmi az sonra izin almıştı. Taksi durağı sahibi de Ökkeş’i çok seviyordu. Ama Ökkeş madem dolmuşta çalışmak istiyordu, o zaman o da buna razı olurdu.

“Haydi Ökkeş, izin verdim gitti,” dedi.

İşte o zaman Ökkeş’in aklına arkadaşı Hasan geldi. Hasan bugün durağa gelmemişti. Babası evleri-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

nin duvarlarını çamurla sıvayacağı için ona yardım ediyordu.

Ağzından, "Hasan" sözcüğü döküldü.

Hilmi:

"Canım, Hasan'ı görmek isteyince ben sana izin veririm, gelir görürsün. Şayet Hasan seni görmek isterse, bizim çalıştığımız hat belli, çıkar önüme, el kaldırır, ben de durur Hasan'ı arabaya alırım, konuşursunuz, hı oldu mu Ökkeş?"

Ökkeş, başını salladı, ama burada, birlikte çalıştığı arkadaşından ayrılmak istemiyordu. Sonra arabaları kışın yıkarken çok üşüyordu. Taksi durağı sahibi:

"Size lastik çizme alacağım," demişti ama almamıştı.

Kış günü Ökkeş'in ayakları ancak gecekondudaki yatağına girince ısınıyordu. Hele bazı günler yataкта da ısınmıyor, ninesinin yanına sokuluyor:

"Nenem nenem şu ayağımı ısıt, yarın gelirken sana kebab getireyim," diyordu.

Ninesi Ökkeş'in ayaklarını ısıtmaya çalışıyordu.

Sonra, su, kışın buz gibi olduğu için, elleri donuyor, kıpkırmızı oluyordu. Morardığı günler bile oluyordu. Elleri çok üşüyünce yazıhaneye giriyor, elektrik sobasına ellerini uzatıyor, bu kez de elleri, özellikle parmakları sızlıyordu. Bazı günler ağladığı bile oluyordu. Durağa eldivenli gelen çocuklara imreniyor:

"Ah benim de bir eldivenim olsa," diyordu.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Ama sonra düşünüyor:

“Eldivenle araba nasıl yıkanır ki? Daha hortumu tutar tutmaz ıslanır.”

Yazıhanede kimse olmadığı zamanlar, çoraplarını çıkarıyor, elektrik sobasında kurutmaya çalışıyordu. Ama az sonra yazıhanenin sahibi gelince, hemen çoraplarını cebine koyuyor, dışarıya çıkıyordu. Bazı sürücüler çay ısmarlamasalar, Ökkeş belki de o kışın soğuk günlerinde, dişleri takırdaya takırdaya araba yıkardı, ama Erol Ağabey olsun, Hilmi Ağabey olsun, ona çay ısmarlarlardı.

Ökkeş, kışın soğuk günlerini düşününce, hele Hilmi Ağabeyi, Hasan'ı istediğin zaman görebilirsin, deyince artık düşünecek şey kalmıyordu.

Ökkeş, oradaki sürücülerin tümüne:

“Hoşça kalın... Hasan'a bir şey söylemeyin, ben ona akşam söylerim,” dedi.

Yazıhanedeki ceketini aldı, sırtına geçirdi.

Minibüse binerken, bir kez daha bağırdı:

“Hoşça kalın... Hasan'a bir şey söylemeyin, ben ona akşam gidince söylerim.”

Minibüsün ön koltuğuna oturdu. Hilmi arabayı çalıştırdı, Ökkeş'in gözüne baktı.

“Haydi Ökkeş,” dedi.

“Haydi Hilmi Abi.”

“Olmadı Ökkeş, ben haydi diyorum, sen de haydi diyorsun!”

“Ya ne diyeceğim?”

“Tamam, diyeceksin.”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Aboooov..."

Ökkeş öyle bir bağırış bağırdı ki, minibüsün camları zangırdadı.

"Tamaaaaam..."

Minibüs yürüdü. Hilmi:

"Yardımcı minibüsün kapısına bakacak, yolcu içeri girip de kapı kapandı mı diye."

"Tamaaam..."

"Hah işte, o zaman tamam diyeceksin ki, ben hareket edeyim."

"Ya tamam demezsem Hilmi Abi?"

"Ben de yürümem."

"Pekiyi, ya inadım tutar da hiç tamam demezsem, yolun ortasında kalır mıyız?"

"Kalırız."

"Yani bu arabanın gitmesi benim tamamıma mı bağlı?"

"Hı..."

"Amanın öyleyse hiç aksilik etmeyeyim de arabamız yol ortasında kalmasın."

Hilmi köşeyi dönerken güldü:

"Ökkeş zaten aksi çocuk değildir ki..."

"Yok değilim de Hilmi Abi, yani inadım tutarsa demiştim."

"İnadın tutmaz ki..."

"Yo, köyde bir kez inadım tutmuştu benim Hilmi Abi, ben işte ona inat derim."

"Hilmi sordu:

"Nasıl?"

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Bizim eşşekle inatlaşmıştık."

"Eşşekle ha?"

"Eşşekle ya... Sen bilmezsin Hilmi Abi, kentte eşek olmaz, köyde eşek çok olur, eşekler de bir inatçı olurlar ki... İşte benim kürük."

"Kürük mü, o da ne?"

"Benim eşşek... İşte bu eşşek bir gün inat etti. Şimdi ben üstünde değirmenden geliyoruz. Ahacık yol dümdüz, amma yandaki yola saparsam, yol üstünde öyle bir çeşme var ki, su şeker. Hani burada şişe suyu satıyorlar, pınar suyu diye içinden çivi, ip, kâğıt, kinnap çıkıyor ya, o sular ne ki, sen bizim o sudan bir içeceksin Hilmi Abi, hastaysan iyi olursun, iyiysen daha iyi olursun. O yazın sıcağında bu sudan canım çekmiş mi, benim eşşegi sürdüm o yola, hayır gitmez, illa ki düz yoldan gidecek, onun canı yem çekmiş, biliyor, yem de evdeki torbada var."

Diyorum ki:

"Kürük bu yandan gideceğiz, bak benim canım o sudan istedi."

Kürük diyor ki:

"Yo bu yandan gideceğiz, benim de canım yem istedi."

Sürücü Hilmi sordu:

"Sizin eşek konuşur muydu?"

Ökkeş:

"Yo," dedi. "Konuşmazdı, ama ben onun dilinden anladım. O da benim konuştuğumdan anladı."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Ha iyi iyi...”

“Şimdi biz yolun başındayız, ben diyorum ki:
Kürük aksilik etme, bu yandan gideceğiz.

Kürük diyor ki,

Yo hayır bu yandan gideceğiz.

İ-h kıpırdamıyor yerinden. Tuttum kulaklarını
okşadım, burnunu okşadım.

“Kürük Kürük can Kürük, bak seni ne denli seve-
rim bilirsin, aksilik etme pınarın ordan gidelim.”

Bana demesin mi:

“Aksiliğim tuttu, o yandan gitmeyeceğim,” diye.

Ben de bağırdım mı:

“Senin aksiliğin tuttuysa benim de tuttu, bu yan-
dan gideceğiz!” diye.

İndim üstünden, ipinden çekiyorum, bu yana
gelmez. Çekiyorum gelmez. Ön ayaklarını direktmiş
kuyruğunu dikmiş, hiç kıpırdamıyor.

Hilmi:

“İndir bir sopa...”

Ökkeş:

“Yoo,” dedi. “Ben Kürük’üme kıyıp da hiç vur-
mam.”

“Ama aksilik ediyor baksana.”

“İyi amma ben de ediyorum Hilmi Abi...”

“Haa...”

Sonra, bir kurnazlık edeyim dedim, tuttum gözle-
rini mendille bağladım. Bağlarken de:

“Haydi haydi, madem öyle senin dediğin olsun,”
dedim.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Yularından çektim, çektim amma, pınar yoluna çektim. İki adım yürüdü, sonra zınk diye durdu.

"Anladı mı?"

"Anladı... Tuttum yalvardım."

"Bak," dedim. "Tamam, köy yolundan gidiyoruz, yürü."

Yürümez... Ne yapayım, gözündeki mendili çıkardım. Amanın kara gözleriyle baktı bana, demek istiyordu ki:

"Biş, beni kandırabilir misin?"

Kızmışım, bağırdım:

"Bana bak Kürük, ya buradan gideceğiz ya da burada kalacağız."

"Kalalım kalalım, bana ne," dedi.

"Amma inatçı hayvanmış ha bu Kürük?"

"Yoo ben de inatçıyım Hilmi Abi. İnadımı sürdürdüm. Geçtim oturdum keseğin yanına."

"Aha," dedim. "Ben buradayım. Şayet pınar yolundan gitmezsen, bil ki sabaha dek buradayız."

Karanlık bastı, yanına yaklaştım:

"Bak Kürük akşam oldu, inat etme," dedim.

Yoo inadı tutmuş bir kez.

"Pekiye," dedim. "Seninki inatsa benimki de inat."

Yine keseğin dibine oturdum, Kürük'ün inadına bir de türkü tutturdum. Ah ne inatçıdır o, inadına o da türkü çıkırmaya başlamasın mı?

Hilmi sordu:

"Eşek?"

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Hı hı, benim Kürük, bir bağılıyor aaaiii, aaaiii! diye, benim türkünün sesi hiç çıkmıyor."

İyi ki biz ikimiz birden türkü çağırmaya başlamışız, yoksa bubam bizi hiç bulamayacaktık. Akşam olup gün batınca, bubam demiş ki:

"Aha belki az sonra gelirler."

Beklemiş beklemiş, bakmış gelmemişiz, komşuya gitmiş, Recep Emmi'yle bizi aramaya çıkmışlar. Bubam biliyor, değirmenden geleceğimizi. O kavşağa yaklaşırken bubam Kürük'ün sesinden tanımış:

"Bizim eşşek," demiş.

Sonra benim türküyü duymuş:

"Aha bu da Ökkeş'in sesi," demiş.

Recep Emmi'ye sormuş:

"İyi de niye bunun ikisi birden çığırır bağıırır?"

Recep Emmi:

"Sakın ayakları bir yere sıkışmasın?" demiş.

Bubamın sesini duydum.

"Ökkeş, Ökkeş!" diye bağıırıyordu.

Yanıtladım:

"Buradayım bubaaaa."

Bubamla, Recep Emmi geldiler. Bubam sordu.

"Neredesin Ökkeş?"

"Eşşekle inada girdik de buba."

Recep Emmi, güldü, bubam:

"A oğul, eşşekle inada girilir mi?" dedi. "Eşşek eşşektir, sense insansın."

"Bana bir su içirmedi buba.... Hem sen demez miydin bana, eşşek inat edince, sen de inat etmez-

sen eşşek şımarır diye?"

"Şımarır da oğlum, yalnız biliyorsun Kürük'ün karnı aç. Sabah gittiniz değirmene, eşek acıkmıştır, ondan inat etmiştir. Şayet eşeğin karnı toksa, bir de tutup inat ediyorsa, o zaman onun inadını kıracaksın."

Hilmi:

"Sonra Ökkeş?" diye sordu.

"Sonra Hilmi Abi, bubamla eve geldik. Amma devrisi günü Kürük'ü aldım gittim o pınara, kana kana hem ben su içtim, hem de o içti."

Konduların bulunduğu semte yaklaştımlardı. Minibüs, eğri büğrü yolda sarsıla sarsıla gidiyordu, ama taksi gibi insanın hiçbir yanını acıtmıyordu.

Ökkeş:

"Hilmi Abi, taksi gibi," dedi.

"Öyledir..."

"Abi be, ben de sürücü olur muyum?"

"Niye olmayasın Ökkeş, araba kullanmasını biliyorsun, ama yaşın küçük olduğu için ehliyet alamazsın."

"Belki ehliyet alırım da abi, böyle bir arabayı hiç alamam."

Mahalleye girmişlerdi. Az sonra minibüs durdu.

Hilmi:

"Bizim evi biliyorsun Ökkeş," dedi. "Sabah saat yedide bizim kapının önünde olacaksın."

"Olacağım Hilmi Abi."

"Hemen bir kovayla minibüsü yıkayacaksın."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Yıkarım Hilmi Abi."

"Haydi güle güle."

"Sağ ol abi."

Ökkeş sokaklara saptı. Sokakta çocuklar oynuyorlardı. Bir kargı parçası bulan çocuk, bunu araba yapıyor sokağın bir başından öbür başına koşuyordu. Bir çocuk, eski bir tencere kapağı bulmuş, onu araba direksiyonu yerine kullanıyor, ara sıra kapağın tam ortasına parmağıyla basarak, "Daat daat!" diye ses çıkarıyordu. Bir çocuksa, iki rulmanlı bir araba yapmış, küçük kardeşini içine koymuş çekiyordu.

Ökkeş avlularına girer girmez:

"Nene!" diye bağırdı.

Ninesi akşam yemeği için su kaynatıyordu. Az sonra içine kavrulmuş domates atacak, sonra bulgur salacak, domatesli bulgur pilavı yapacaktı. Yanına da salata yaptı mıydı, o zaman Ökkeş:

"Amanin yiyom yiyom doymuyom," derdi.

Ökkeş ninesini odalarının önünde gördü.

"Nene," dedi. "İşten çıktım."

Ninesi:

"Çıktın mı?" dedi.

"Hıı ama başka işe girdim."

"Ne işine?"

"Hilmi Abi dolmuş almış, ona yardımcı oldum."

"Hı iyi..."

"Şimdi yarın sabah yedide onların evine gideceğim, hop ondan sonra..."

Ökkeş bağırdı:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Haydi bir iki, bir iki, kalkıyor, bir iki, bir iki."

Ninesi sordu:

"Ne kalkıyor oğul?"

"Dolmuş kalkıyor nene. Şimdi ben var ya, ben, tamam demeyince makine gitmiyor."

"Niye, bozuk mu?"

"Yok, şimdi ben yardımcıyım ya, Hilmi Abi benim ağzıma bakacak."

"Ağzına bakarsa arabayı nasıl süreceksin?"

"Hah işte, benim ağzıma bakacak ki arabayı süreceksin."

"Devirir oğlum."

"Şimdi nene, ben arkadan "Tamaaaam!" diye bağırdım mı araba yürüyor, bağırımsam yürümüyor. Ben bağıriyorum tamam, ondan sonra araba hareket ediyor. Biliyor musun nene, durakta çalışmaktan bıkmamıştım, ama kışın soğuşundan bıkmıştım."

Ninesi:

"He oğul," dedi. "Ayakların hiç ısınmıyordu."

"Şimdi artık ısınacak..."

Ökkeş bağırdı:

"Aboooov sormayı unuttum, acaba arabanın ısıtıcısı var mı?"

Ninesi sordu:

"O da ne ki?"

"Nenem, ısıtıcı... Arabanın içi kendi kendine ısınır, böyle bir kol var çektin mi, oh arabanın içi sıcak olur. Taksilerin var. Arada bir ısındı mı artık ceketini çıkar, kazağı çıkar, göyneği çıkar..."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Ninesi bağırdı, gülerek:

"Dur oğul, dur," dedi. "Hamama mı gidiyorsun?"

"Hamam ne ki nene?"

Ökkeş biraz düşündükten sonra:

"Nenem be," dedi. "O durakta arabaları yıkayıp donduktan sonra hep neyi düşlerdim bilir misin? Öyle bir arabanın içinde olsam, araba ısıtsa ısıtsa, her yanım bir yansa... Görünce nenem, sarı sarı başları taksilerin içinde böyle derdim. Oh ne iyi bu çocuklar, şimdi sıcacık birbirlerine masallar anlatıyorlardır."

Ninesi sordu:

"Acıktın mı?"

"Acıktım ya, ama önce Hasan'a bir bakacağım..."

Hasan'la babası işlerini bitirmek üzereydiler. Tam duvarın altına gelmişlerdi. Şimdi Hasan'ın babası orayı sıvıyordu. Hasan kovayla çamur taşıyordu.

Ökkeş:

"Kolay gelsin," dedi.

Hasan'ın babası:

"Kolaysa bir kova çamur al da gel," diye cevap verdi.

Ökkeş, kovayı Hasan'ın elinden kaptı, koştı, çamur yığınınından çamur doldurdu. Hasan'ın babası:

"Yeter yeter kaldıramazsın," dedikçe, Ökkeş:

"Ben kaldırımım," diyordu.

Çamurla dolan kovayı Ökkeş eline almak isteyince, sanki eline almak istediği kocaman bir kayaymış

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

gibi yerinden bile kıpırdamadı. Hasan'ın babası güldü:

"Ben sana demedim mi?" dedi.

Hasan yardıma geldi, ama babası:

"İkiniz de kaldıramazsınız," dedi.

Çamurun yarısını boşalttılar, iki arkadaş iki yandan tutarak Hasan'ın babasının yanına getirdiler.

"Bu çamur kışın odamızı sıcak tutacak."

Ökkeş:

"Ben de bubama söyleyeyim, o da yapsın," dedi.

Ökkeş sakız gibi çamurdan bir avuç aldı, içinin samanlarını temizledikten sonra, çamura minibüs görünümünü vermek istedi, ama yapamadı.

Hasan sordu:

"Ne o öyle fırça gibi?"

"Minibüs?"

"Nasıl minibüs?"

"Fırça minibüs..."

Hıh, Ökkeş'in aklına geldi. Dolmuşlarının fırçası yoktu. Bir giysi fırçası, oh, paçaları çamur olan müşteriye ver, pantolonunu fırçalasın... Ya ne iyi olur, adı da "Fırçalı Minibüs" kalırdı.

Ökkeş bilerek oyalanıyordu. Hasan'a duraktan ayrıldığını söyleyemiyordu. Biliyordu. Hasan çok üzülecekti. Hatta bu işe onu Hasan götürmemiş miydi? Hasan'la birlikte, parmak uçları mosmor olmamış mıydı, ayakları soğuktan zın zın sızlamamış mıydı? Somunu birlikte bölüşüp, zeytini birlikte atıştırmamışlar mıydı? Ya aldıkları bahşiş, onu da orta-

dan bölmemişler miydi? Bir kişilik kebab söylemişler, ikisi yememişler miydi?

Ama şimdi Ökkeş dolmuşçu yardımcısı oluyordu...

Acaba Hilmi Ağabey, Hasan'a da böyle bir iş bulamaz mıydı? Hem de aynı yol üzerinde? Minibüsler yan yana geçerlerken birbirlerine el sallarlardı. Bekleme yerinde rast gelirse buluşur, konuşurlardı.

İçinden:

"Söylerim Hilmi Abi'ye," dedi.

İyi ama, şimdi Hasan'a işten ayrıldığını nasıl söyleyecekti? Belki Hasan ağlardı. Hasan ağlayınca kendisi de ağlardı.

Fısıldadı:

"Hasan," dedi.

"Hı Ökkeş..."

"Hiç hiç... Nenem bulgur aşısı bişirmiş de..."

"Benim de anam bulgur aşısı pişirdi."

Hasan'a nasıl söylemeliydi? Düşündü, sonra:

"Bak Hasan," dedi. "Biz her sabah buradan birlikte durağa giderdik ya?"

"Evet."

"Oraya varınca zeytin ekmekle çay içerdik ya?"

"Evet."

"Sonra arabaları yıkamaya başladık ya?"

"Evet."

"Akşamı dek araba yıkanır, sonra yine yolu tutar eve gelirdik ya?"

"Evet."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Hıh işte ben artık gelemeyeceğim."

"Hiçbir şey anlamadım."

Söylese miydi? Şimdi yok yok, az sonra söylerse daha iyi olurdu.

"Hasan!"

"Hı Ökkeş."

"Bir dolmuş bulsan, ona yardımcı olsan sevinir misin?"

"Ha bildim, tamam'cı? Nasıl sevinmem?"

Tamam şimdi söyleyebilirdi:

"Öyleyse sevin, ben dolmuşçu yardımcısı oldum."

"Yani çıktın mı duraktan?"

"Evet, Hilmi Abi dolmuş almış, ona yardımcı oldum. Ama senin için de söyleyeceğim, sana da böyle bir iş bulacağım."

Hasan sustu. Ökkeş:

"Kızdın mı bana?" dedi.

"Yoo," diye yanıtladı Hasan. "Ama canım sıkıldı. Biz iki kardeş gibi..."

"Yine kardeşiz Hasan. Hilmi Abi bana izin verecek, gelip seni bulacağım. Sonra seni dolmuşa bindireceğim, parasız, birlikte gidip geleceğiz."

Hasan gülmeye çalıştı. Elindeki çöple çamuru karıştırıyordu. Babasının sesi duyuldu.

"Çamur!"

Hasan'la Ökkeş kovayı kaptılar. İçine çamur doldurup yine Hasan'ın babasının yanına bıraktılar. Yalnız duvarın altı kalmıştı. Birkaç mala çamur da-

ha sürerse işi bitiyordu. Hasan'ın babası seviniyordu:

"Bu kış evimiz çok ısınacak Hasan!" diyordu.

Bu evlerde soba yoktu, ocak yoktu. Akşamüzeri avluda yemek pişirirken kullandıkları odun ateşlerini bir mangalın içine alırlar, akşam bu mangalın başında ısınırlardı.

Hasan:

"Yarın işe gitmek bana çok zor gelecek," dedi.

Ökkeş:

"Bana da," dedi. "Ama ne yapayım Hasan? Ben senin de oradan kurtulmanı istiyorum. Kış günü araba yıkarken donuyoruz biliyorsun."

Hasan, içini çekti:

"Biliyorum, doğru," dedi.

Ökkeş ona söz verdi. Nasıl olsa bugünden sonra artık dolmuş sürücülerıyla dostluk kuracaktı. Onlara söyleyecek ve Hasan'a da iş bulacaktı.

"Söz sana Hasan," dedi. "Sana da bir yardımcılık bulacağım."

Ökkeş, Hasan'ı da yanına aldı. Hasan'ın babası zaten işini bitirmiş, tulumbada elini yıkıyordu. Ökkeş'in babası da işten gelmişti. Ninesi sofrayı hazırlamış, bulgur pilavını koymuştu. Hasan'la Ökkeş yan yana oturdular. İki bir çanaktan, kaşıklarını batırdılar çıkardılar. Ökkeş çok yedi, ama Hasan üzgün olduğu için az yedi.

*

Ninesi Ökkeş'i saat altı buçukta uyandırdı. Ökkeş'in uyanması çok zor oluyordu. Zaten küçüklüğünden beri hep böyle zor uyanırdı. Uyurken zor uyar, uyanırken de zor uyanırdı. Yatacakları zaman, ninesinin yere serdiği yatak üzerinde debelenir, bir yandan bir yana atlardı.

Ninesi:

"Oğlum bir yanını çıkaracaksın, kıracaksın," dediğinde:

"Çıkmaz nene çıkmaz, bak şimdi nasıl tombalak atıyorum," derdi.

Bazen tombalak atarken, düşeceği yeri iyi ayarlayamaz, köşede duran testinin üzerine düşerdi. Testinin suyu dökülür, ama Ökkeş testiye bakar:

"Kırılmadı ha nene!" diye bağırırdı.

Ninesi de:

"Senin bir yerin kırılmasın da," derdi.

O zaman Ökkeş:

"Benim kafam testiden sağlamdır!" derdi.

Tombalak işi bitince, bu kez yatağın üzerinde köprü kurmaya çalışır, iki kat olurdu. Doğrulmak için ellerini bıraktığında yatağın içine pat! diye düşerdi. O zaman çok gülerdi. Bu hareketi birkaç kez yapar, katıla katıla gülerdi. Bazen Ökkeş'in bu kahkahalarına yaşlı kadın da katılır, Ökkeş'le birlikte gülerdi. İşte o zaman ninesi içini çeker:

"Ah ah, anası sağ olsaydı da görseydi Ökkeş'in kocaman olduğunu," derdi.

Ökkeş de bazen anasını düşünürdü. Hiç anasını

bilmezdi Ökkeş. Anası, o çok küçükken ölmüştü. Ninesine sorardı.

"Anamın kaşları nasıl nene?"

"Anamın gözleri nasıl nene?"

"Anamın burnu nasıl nene?"

"Anam da benim gibi güler miydi nene?"

"Anam niye öldü nene?"

Nine tüm sorulara yanıt verir, ama bu soruya gelince bir türlü yanıt veremezdi. Anlatamazdı. Ökkeş'e, köyde doktorun olmadığını, kışın yolların kapandığını, araçların işlemediğini, işte böyle bir zamanda anasının hasta olduğunu anlatamazdı... Ökkeş bunları anlayamazdı. "Sal" nedir bilmezdi ki. Salın dört kolu olur, üzerine hasta yatırılır, dört koldan dört güçlü insan tutar, hastayı omuzlarında karlı yollardan aşarak, dağlardan, tepelerden geçerek kasabaya indirmeye çalışırlardı. Bazen hasta götürenlerin yoluna kurt da çıkardı, ama kurt, soğuk, yol hiç önemli değildi. Önemli olan hastayı ölmeden kasabaya götürebilecekler miydi?

İşte Ökkeş'in anasına da böyle olmuştu. Onu salın üzerinde kasabaya götürürlerken yolda ölmüştü. Ökkeş o zaman çok küçüktü, hiçbir şeyi anımsamıyordu.

Geceleri bir türlü uyumak bilmeyen Ökkeş'i uyandırmak için ninesinin canı çıkardı.

"Ökkeş kalk, saat altı buçuk..."

Ökkeş hiç duyar mı?

"Ökkeş saat altı buçuk..."

Ökkeş duymaz. Nine iki tencere kapağını birbirine çan çan vururdu.

“Ökkeş kalk altı buçuk.”

Ökkeş yine kalkmazdı. Nine bu kez tencere kapaklarını Ökkeş'in kulağının dibinde çalardı. İşte o zaman Ökkeş fırlar:

“Nene düğün mü oluyor?” diye bağırdı.

“Yok oğlum saat altı buçuk, işe gideceksin.”

Hoop! Ökkeş pat! diye kafasını yine yastığa koyar, yine uyumaya başlardı. Bu kez torununu uyan-dırmak isteyen nine, onu ayaklarından çekerek kaldırmaya çalışırdı. O zaman Ökkeş kıkır kıkır gülme-yeye başlardı:

“Gece yarısı benim ayaklarımı gıdıkladı kim?” diye bağırdı.

“Oğlum ne gece yarısı, sabah oldu, saat altı buçuk.”

“Oh oh iyi, daha on buçukmuş uyuyayım.”

“Oğlum altı buçuk, bak yeni işine gideceksin. Ökkeş!”

Bu kez ninesi Ökkeş'i tuttu, omzundan kaldırmaya çalıştı. Bir süre öyle tuttu, Ökkeş'le konuştu. Kadıncağız sandı ki Ökkeş gerçekten uyandı, bıraktı. Çorbayı koymak için gittiğinde bir de ne görsün, Ökkeş yine kafayı vurmuş yatmıyor mu?

Nine, kendi kendine:

“Ee, başka türlü uyanmayacak,” dedi.

Bu kez çorba çanağını alıp Ökkeş'in burnunun dibine geldi. Ökkeş bir kokladı, iki kokladı, sonra

bağırıldı:

"Aboooov nenem çorba pişmiş de niçin bana haber vermezsin?"

"A oğlum, a Ökkeşim neler yaptım kalkman için, ama kalkmıyorsun ki..."

"Kalkarım nenem, sen benim burnuma çayı daya, çorbayı daya hemen kalkarım. Ne çorbası pişirdin ki nenem?"

"Dövme çobası..."

"Aboooov daha ne duruyorum... Kalk Ökkeş kalk!"

Ökkeş kalktı, ama gözleri kapalıydı. Bir süre de gözleri kapalı dolaşmaya bayılırdı.

Babası işe gitmişti. Ninesi Ökkeş'in boynuna sarıldı, onu öptü kokladı.

"Hadi yavrum, gözünü aç, git tulumbaya, elini yüzünü yıka, gel çorbayı iç."

Ökkeş avluya çıktı. Hasan da yüzünü yıkıyordu. Koştı ona yardım etti, tulumbanın kolunu çekti. Sonra Hasan Ökkeş'e yardım etti, tulumbanın kolunu çekti. Ökkeş:

"Çorbamı içeyim, hemen çıkıyorum," dedi.

Hasan:

"Ben de," dedi. "İstersen gel bizde iç."

"Yo nenem dövme çorbası yapmış, sen gel bizde iç."

"Yok yok, akşam yedim ya sizde."

İkisi de odalarına girdiler. Ökkeş, çorbayı kaşıklamaya başladı. Çanağın içindeki çorbayı bitirdi, ne-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

nesine:

“Nene daha var mı?” diye sordu.

“Var oğul...”

“Nenem, benim nenem, anam kokan nenem.”

Nenesi çorba çanağını sofraya koyarken Ökkeş’in başını öptü:

“Uuu, benim mis kokan oğlum,” dedi.

Ökkeş karnını doyurmuştu. Avluya çıktı. Hasan’a seslendi. Az sonra Hasan da çıktı. İki arkadaş gecekondu sokaklarından ilerlemeye başladılar. İlerideki köşeden Ökkeş sola kıvrılacaktı, Hasan’sa yoluna devam edecekti. İşte ilk kez o köşede birbirlerinden ayrıldılar. Ökkeş de çok üzölmüştü. Hasan’ın ardından bağırdı:

“Söz Hasan, sana da benim işten bulacağım! Söyleyeceğim Hilmi Abi’ye.”

Hasan, elini salladı ve gitti.

Ökkeş, iki sokak daha geçti. Bir büyük sokağa çıktı. Manavı, tatlıcı dükkânını geçtikten sonra Hilmi Ağabeylerin evinin önüne vardı. Kapıyı çaldı. Hilmi’nin karısı açtı kapıyı. Kadın:

“Ha Ökkeş sen misin?” dedi.

“Benim Naciye Abla.”

“Dedi ki Hilmi Abin, ben çayımı içene dek Ökkeş arabayı bir güzel silsin temizlesin,” dedi.

Kadın, az sonra Ökkeş’e bir bardak çayla bir kova da su getirdi. Ökkeş çayını ivedi içti. İçtikten sonra karnına tap tap! diye vurdu:

“Amanin karnım, sen de amma genişsin ha,” de-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

di. "İki çanak çorba içtin, iki bardak su içtin, şimdi de bir bardak çay, onu da içtin, hadi şimdi gayrı iş."

Naciye Abla, Ökkeş'in konuştuğunu görünce dolmuşun etrafına baktı, kimseyi göremeyince:

"Ne o Ökkeş, kiminle konuşuyorsun?" diye sordu.

"Karnımla konuşuyorum Naciye Abla."

"Kendi karnınla mı?"

"Hı hı, karnım yiyor yiyor doymuyor."

Naciye Abla:

"Eritirsin şimdi onu," dedi.

Ökkeş, suyu önce arabanın ön camına döktü, bir güzel ön camı sildi. Sonra yandaki camları sildi. Oradan geçti, arka camı sildi. Naciye Abla'dan dört kova su istedi, her kovayla bir tekerleği gıcır gıcır yıkadı. Sonra arabanın parlak yerlerini parlattı. Far camlarını sildi.

Hilmi Ağabey aşağıya indiğinde araba çiçek gibi olmuştu.

"Yaşşa be Ökkeş," dedi. "Araba çok güzel olmuş."

Ökkeş:

"Hilmi Abi Hasan arkadaşım var ya, acaba ona da böyle dolmuşlarda iş bulamaz mıyız?"

"Ee, soralım bakalım Ökkeş, neden bulmuyalım."

Ökkeş çok sevindi:

"Hasan çok çalışkandır bilirsin sen de."

"Şu duraktaki Hasan mı?"

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“O ya.”

“O zaman buldum gitti.”

“Yaşa Hilmi Abi.”

Araba çalıştı. Ama bir türlü hareket etmiyordu. Hilmi Ağabey bir süre bekledi:

“Ökkeş!” dedi.

“Buyur abi.”

“Araba gitmiyor.”

“Önünde taş mı var abi?”

“Ökkeş!”

Ökkeş o zaman anladı, öyle bir:

“Tamaaaaaam!” diye bağırdı ki, tüm sokak belki de uykusundan uyandı.

Araba yürürken Ökkeş boş durmuyor, koltukları, koltukların demirlerini siliyordu. Hilmi Ağabey de çok güzel bir türkü koymuştu teybe. Ökkeş türküye kendini kaptırmış, elini kolunu türküye göre oynatıyordu. Bir yandan da bildiği türküyü mırıldanıyordu.

Hilmi Ağabey:

“Bak Ökkeş,” dedi. “Yardımcının bir görevi de insanları arabanın içine yerleştirmektir... Göreyim seni yolcuları iyi yerleştir çok adam götürelim.”

“Ühüü Hilmi Abi, ben o müşterileri bir oturtayım da gör.”

“Haydi bakalım Ökkeş, göreyim seni.”

“Abi ben şimdiden kafamdan düşündüm.”

“Neyi?”

“Müşterileri nasıl oturtacağımı...”

“Nasıl oturtacaksın?”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Eh, durakta görürsün abi.”

Durağa geldiler. Yığınla insan Eminönü’ne, Karaköy’e gitmek için bekliyordu. Araba durağa yanaşır yanaşmaz koşuştular. Ökkeş bağırdı:

“Eminönüüüü...”

Yolcular doluştular arabanın içine.

Ökkeş:

“Yooo öyle göbeğinizi gere gere girmek yok amcalar abiler. Ben şimdi sizi bir istif yapayım, aşağıdakiler de binsinler...”

Ökkeş, arabanın basamağına atladı. En arka sıraya doğru uzandı:

“Ühüü, burası üç kişilik değil ki altı kişilik.”

Şişman adamın biri:

“Nasıl?” diye sordu:

“Bak emmi şimdi sen göbeğini iyice çek.”

Adam çekti...

Oradaki zayıf bir adama:

“Sen şimdi emmi, şuraya oturuver...”

Zayıf adamı araya oturttu... Ökkeş:

“Şimdi bir şişman emmi daha onun yanına gel-sin,” dedi.

Bir şişman adamı daha oraya oturttu.

Ökkeş:

“Bir şişman, bir zayıf, bir şişman, bir zayıf... Şimdi zayıflar şöyle dönsünler, şişmanlar da bu yana dönsünler... Yani biriniz içeride, biriniz dışarıda... Dışarıdakiler eğilsinler, içeridekiler koltuğa iyice yaslan-sınlar,” dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Altı kişiden biri:

"Çocuk," dedi. "Etlerimiz birbirine kaynayacak."

Ökkeş:

"Meraklanmayın, kaynarsa ben Eminönü'nde sökerim..."

Altı kişiyi arkaya yerleştirdikten sonra, Ökkeş onun bir önündeki sıraya el attı. Orada iki kişi oturuyordu.

"Burayı dörtlüyoruz abi," dedi.

Bıyıklı adam sordu:

"Nasıl dörtlüyorsun?"

"Abi, şimdi sizin yanınıza iki kişi daha oturacak?"

Bu kez, öteki sarı saçlı adam:

"Almaz ki burası!" dedi.

"Ühü," dedi Ökkeş. "Bana istif Ökkeş derler, ben öyle bir yerleştiririm ki."

"Oğlum olmaz."

"Emmi siz bana bırakın."

Ökkeş müşterilerin içinden iki zayıf adam daha buldu. Onları pencere yanına oturttu. Birine:

"Sen kollarını arkaya al," dedi.

Ötekine:

"Sen de öne al," dedi.

Sonra o iki adama seslendi:

"Hıh, biriniz girsin şimdi şu araya. Biriniz de bacağı dışarıda olmak üzere otursun."

Bacağı yanda kalan adam:

"A oğlum ben yana kayar düşerim," dedi.

Ökkeş:

“Düşmezsin emmi,” dedi. “Çünkü senin düşeceğin yana öyle şişman bir emmiyi oturtacağım ki, nah maşallah duvar gibi. Düşsen bile onun üzerine düşersin, hiçbir yanına bir şey olmaz.”

Ökkeş, oraya da dört kişiyi oturtuktan sonra, gerçekten yolcuların en şişmanını o aradaki ufacık yere çömeltip oturttu.

Adam:

“Oğlum burada patates çuvalına döndüm,” deyince, Ökkeş:

“Emmi, hiç meraklanma,” dedi. “Kalkınca düzelirsin.”

“Aman oğlum, göbeğim kat kat oldu.”

“İyi ya emmi, azıcık zayıflarsın.”

Onun bir önündeki koltuğa da Ökkeş tastamam dört kişi oturttu. Bu kez sıra, Hilmi Ağabey’in arkasındaki sıraya gelmişti. Ökkeş hesaplıyordu, acaba bu, boydan boya yere kaç kişi oturtabilirdi?”

Hilmi Ağabey:

“Tamam mı Ökkeş?” diye sordu.

“Yok abi, daha istif bitmedi.”

O yüzü geriye dönük sıraya Ökkeş tastamam altı kişi oturttu.

Adamın biri:

“Yahu konserve olduk,” deyince Ökkeş:

“Eminönü’ne ne ki, aha varırız şimdi. Amaç yerde insan kalmasın,” dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Ökkeş, ayakta duracak dört kişiyi de içeri aldı. Ama dördüncü adamın bir bacağı dışarıda kalmıştı. Ökkeş bir yandan kapıyı örtmeye çalışıyor, adam bir yandan:

“Aman Allah, ayağım,” diyordu.

Ökkeş bağıyordu:

“Bağdaş kur emmi, bağdaş kur.”

“A oğlum bağdaş kuracak yer var mı?”

Ökkeş kapıya iyice yüklenmişti:

“Haydi ha, de ha, kapanıyor ha, birbirinize iyice yapışın ha, sıkışın haa. Kapandı kapanıyor...”

Ökkeş bağırdı:

“Kapandıııı...”

Kapının yanında oturmakta olan adam bağırdı:

“Ayağım pestil olduuuu...”

“Merak etme emmi, çıkınca iki çekiç vurur, eski durumuna getiririz.”

İyi ama ya kendisi?

Kendisi nereye binecekti?

Ökkeş bunu hiç düşünmemişti. Kapıyı açtı, adamın ayağı çıkıverdi. Hemen geri kapadı.

Kapıyı yine açtı. Ağlar gibi adamların gözüne baktı:

“Emmiler, ben burada kaldım be, hadi bir davranın accık daha sıkışın, bana da yer açılınsın.”

Dolmuşun içinde bir kıpırdanma oldu. Ökkeş bir ayağını dolmuşa attı. Bir kıpırdanma daha oldu. Ökkeş öteki ayağını da dolmuşun içine attı. Sonra başını soktu:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"De ha, yardım edin ha, kapandı ha, kapanıyor ha," diyerek kapıyı da kapattı.

Bu sırada kaldırımında ayaklar altında gezmekte olan bir kedinin sesi duyuldu:

"Miyaaav..."

Ökkeş:

"Yoo," dedi. "Bu denlisi fazla, kedi sen gelecek sefere. Bekle biz şimdi geliriz..." Bağırıldı:

"Tamaaaaam!"

Araba yürüdü. Onca kişi sanki dolmuşun içinde bir soluk olmuşlardı. Biri birinden ayrı soluk alsa rahatsız oluyorlardı. Çünkü et ete kaynamışlardı. Tüm bunların arasında, bir de şimdi ceplerinden para çıkarıp Ökkeş'e vereceklerdi. Ökkeş:

"Paralar!" diye bağırıyordu bile.

Ökkeş, ne bu yanına dönebiliyordu, ne de öteki yanına, oklava yutmuş, ekmek tahtasına dönmüş gibi duruyordu. Avcunu açmış avcuna gelen paralara bakıyordu. Parayı sımsıkı avcunun içinde tutuyordu... Gelen paraları aklında tuttuğu için, bir kişinin para vermediğini anladı. Bağırıldı:

"Bir kişi vermemiş."

Sanki kuyudanmış gibi bir ses geldi:

"Ben vermedim."

Ökkeş bağırıldı:

"Ver amca..."

"A oğlum cebimi bulamadım."

"Cebin ya bu yanındadır emmi, ya bu yanındadır."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Biliyorum da oğlum, yanımda oturan kişiyle kaynadığımız için tutup elimi onun cebine sokuyorum."

Ökkeş:

"Pekiyi emmi, sen de inince ver," dedi.

Adamın biri sıkıntıyla konuştu:

"İstanbul'un dolmuşları hep böyle."

Ökkeş:

"Ühüü emmi, bizimkisi yine iyisi," dedi. "Böyle dolmuş otuz kişi bindiren var."

Hilmi, arabayı kocaman caddeden hızlı hızlı sürüyordu. Ökkeş'in hiçbir yeri gördüğü yoktu. Sadece, gözlerinin önünde iriyarı bir adamın ensesi vardı. O enseye baka baka gidiyordu.

Köydeki arkadaşları şimdi onu böyle görmeliydiler... Şimdi Ökkeş:

"İnecek var!" dese, dolmuş hemen dururdu.

"Tamam," deyince hemen yürürdü.

Ah, bir de Hilmi Ağabey Hasan'a iş bulsaydı...

Önündeki iriyarı adam:

"Uygun bir yerde inecek var," dedi.

Ökkeş bağırdı:

"İnecek var..."

Dolmuş yavaşladı, sağa çekildi. Ökkeş kapıya yüklendi, kapı zorla açıldı. Kapı açılır açılmaz, tüm yolcular "Oh," dediler.

O iriyarı adam inince, Ökkeş azıcık rahatladı. Ama çok rahatsız olan arkasındaki adam yayılınca, yine eski durum oldu.

Ökkeş:

"Emmi be, pelte gibi yayılma, kafam camdan çıkacak," dedi.

"A oğlum," diye yanıtladı. "Parmak uçlarımla kanı çekildi iki büklüm dura dura. İnce yürüyemem ben artık."

Ökkeş:

"Ben seni sırtıma alır, gideceğin yere götürürüm emmi," deyince, tüm minibüstekiler güldüler.

Hilmi Ağabey sağa saptı, sokakların içinden geçti.

İyi ama burası Eminönü değildi ki...

Ökkeş, yanındaki adama:

"Eminönü'ne mi geliyoruz emmi?" diye sorunca, adam:

"A oğlum, sen bilmeyeceksin de ben mi bileceğim?" dedi.

"Ben ilk bu işi yapıyorum da emmi."

"Maşallah hem ilk yapıyorsun, hem de bizi balık istifi gibi doldurdun."

Araba durmuştu... Adam inerken:

"Burası Beyazıt," dedi.

"Beyazıt?"

Tüm yolcular iki büklüm indiler. Arabadan çıkan orasını burasını düzeltmeye çalışıyordu. Giysileri buruşmuştu...

Hilmi Ağabey, aracın burnunu geldiği yöne çevirdi, simitin başından indi. Ökkeş:

"Abi burası Eminönü değilmiş."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Hilmi Ağabey:

"Elbette değil, burası Beyazıt."

"E bana Eminönü demiştin ya."

"Ha öyle mi demiştim, bak Ökkeş öyle demişsem dalgınlıkla demişim, biz Topkapı-Beyazıt arası çalışıyoruz..."

Ökkeş:

"Şimdi bağırayım mı, Topkapı, Topkapı diye?"

"Bağır ya..."

Ökkeş bağırdı... Ama bu yandan o yana o denli müşteri yoktu. Sekiz kişi aldılar. Ökkeş çok yırtındı, çok bağırdı, ama sekizi dokuz yapamadı.

Hilmi Ağabey:

"Tamam mı Ökkeş?" diye sorunca.

"Değil abi," dedi. "Ühüü daha on on beş kişi eksik."

Hilmi güldü:

"Sabahları bu yandan o yana az müşteriyle gideriz, ama gelirken dolu geliriz," dedi. "Akşamları da bunun tersi olur."

Ökkeş:

"Madem öyle, tamaaaam!" diye bağırdı.

Yanında oturmakta olan adam, bu "Tamaaaam!" sesinden öyle korkmuştu ki, hoplayıverdi. Neredeyse başı arabanın tavanına degecekti.

Sordu:

"Oğlum ne diye bağırdın öyle?"

"Araba yürüsün diye emmi."

"Vah, ben de ayağını akrep soktu falan sandım."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Gelirken iyi gelmişlerdi, ama giderken trafik sıkıştı. Ökkeş istiyordu ki, bir an önce gitsinler, yine bir an önce müşteriye doldurup, bu yana taşısınlar, ama ah şu trafik sıkışması...

Trafik polisleri yırtınıyorlar, kızgınlıklarından düdüklerini neredeyse konuşturmaya çalışıyorlar, ama yol bir türlü açılmıyordu.

Ökkeş:

"Ah Hilmi Abi," dedi. "Şu dolmuşun bir kanatları olsa, şimdi önümüzdeki otobüsün üzerinden hop uçarsın, Topkapı'ya konarsın. Ondan sonra oradan yolcuları alır, bir uçarsın, hop Beyazıt."

Yanları sıra ağır ağır ilerleyen bir özel arabadaki çocuk Ökkeş'e bakıyordu. Ökkeş de ona bakıyordu. Ökkeş çocuğa güldü. Çocuk da Ökkeş'e güldü. Ökkeş içinden:

"Gezmeye gidiyorlar," dedi.

Sonra daldı:

Bir arabası oldu Ökkeş'in... Kendisi de sürücü... Ninesi arabanın arkasında, babası da yanında... Ökkeş'in üzerinde de aynısı, bu çocuğun giysisi gibi güzel bir giysi... Az sonra trafik açılıyor, Topkapı'ya varıyorlar, ondan sonra çevre yolu... Ondan sonra ver elini Anadolu. Babası türkü söylüyor, ninesi ikide bir Ökkeş'in başını okşuyor. "Yaşa oğlum Ökkeş yaşa, beni köye taksiyle götürüyorsun," diyor.

Ökkeş, ninesine arabanın düğmelerini gösteriyor:

"İşte nene, şuna basınca düdük öter, şuna basın-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ca silgeçler çalışır, şunu kıvırınca ışıklar yanar... Nene, üşüdüysen ısıtıcısını açayım."

Ninesi az sonra düz yolda uyuyor. Bu kez Ökkeş babasıyla konuşuyor:

"Buba daha hızlı süreyim mi?"

Babası yanıtlıyor:

"Yavaş sür oğlum, kaza yapmayalım..."

Sonra bir yol lokantasında arabayı durduruyorlar. Ökkeş ninesini, babasını lokantaya götürüyor. Onlara et yemekleri söylüyor. Ardından sıcacık çay içiyorlar... Ondan sonra yine dümdüz yol. Radyoda güzel güzel türküler...

İşte kentleri...

İşte kasabaları...

İşte köy yolu...

İşte o tepe...

Ökkeş kaç gün o tepeden babasının gurbet yolunu gözlemiş. Ama bu tez arabayla geliyor. Cip değil, dolmuş değil. Ökkeş taksiyle geliyor... Tepedeki çocuklar köye bir taksinin yaklaştığını görünce:

"Acaba bu gelen de kim?" diyorlar.

Az sonra Ökkeş'i direksiyon simitinin başında görüyorlar. Şaşkın bakıyorlar. Bağırıyorlar:

"Ökkeş Ökkeş, bu Ökkeş!"

Ökkeş arabayı köy alanına çekiyor. Babasını orada indiriyor, nenesini evlerine götürüyor, evleri eskimiş ama yıkılmamış... Bir yığın çocuk arabanın etrafında toplanıyorlar. Ökkeş'in arkadaşları Ökkeş'e özenle bakıyorlar.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Bizi de gezdir Ökkeş,” diyorlar.

Ökkeş onları arabanın içine dolduruyor. Çocuklar bir ağızdan bağırıyorlar:

“Değirmenin oraya, değirmenin oraya...”

Değirmenci emmi de şaşıyor.

Ökkeş hemen soyunuyor, değirmenin suyuna atıyor. Öteki çocuklar da atıyorlar. Yüzüyorlar, şakalaşıyorlar, birbirlerine çamurlar atıyorlar, sonra yine suya giriyorlar. Bir bağırıtı, bir gürültü, bir şamata gibi gidiyor. Kuruluyorlar, giyiniyorlar, değirmenciye:

“Hoşça kal!” diyorlar.

Yine arabaya doluşuyorlar. Ufak Ramazan, illa ki arabanın düdüğünü öttürmek istiyor, Ökkeş onu kırmıyor, yanına alıyor, Ramazan yol boyu düdüğe basıyor, davardan dönenler, tarladan dönenler Ökkeş’e bakıyorlar:

“Aman bak hele bizim Ökkeş’miş,” diyorlar.

Ökkeş onlara:

“Bubam da geldi, nenem de geldi,” diyor.

Köy alanında çocuklar arabadan iniyorlar. Ökkeş, babasının yanına gidiyor. Babası oradakilere hep Ökkeş’i anlatıyor.

“Ya işte, bizim Ökkeş artık araba kullanıyor,” diyor.

Yandan bir gürültü geldi. Ökkeş o zaman bu tatlı düştten uyandı. Yanlarındaki başka bir dolmuş, önden gitmekte olan araca çarpmıştı. Hemen bir anda arabalar durdular. Sürücü Hilmi de arabayı durdurdu, yana çekti. Özel arabanın sürücüsü de inmişti.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Çarpan arabanın sürücüsüyle özel arabanın sürücüsü anlaştılar. Yine araçlar hareket etti.

Ökkeş, içinden:

“Ne vardı yani birbirinize çarpacak, ben ne güzel düşlere dalmıştım,” dedi.

Ökkeş’in düşten uyanması iyi oldu. Aklına yolculardan para almak geldi hemen o çın çın öten sesiyle bağırdı:

“Paralar!”

Ökkeş, Beyazıt’ta topladığı paraları Hilmi Ağabey’e vermişti. Şimdi aldıklarını da az sonra Topkapı’ya varınca verecekti. Az önce Beyazıt’ta bir yığın parayı verdiğinde, sürücü Hilmi sevinmişti. “Yaşa Ökkeş,” demişti. “Bunca yolcuyu arabanın neresine sıkıştırdın?”

Ökkeş de:

“Ühüü Hilmi Abi, bana istif Ökkeş derler,” demişti ve gülmüşlerdi.

Topkapı durağına geldiklerinde yine bir yığın insan bekliyordu, artık Ökkeş gidecekleri yeri öğrenmiş:

“Haydi Eminönü, Eminönü,” diye bağırmıyor, “Beyazıt, Beyazıt,” diye bağıırıyordu.

Ökkeş yaşlı bir kadının binmesine yardım etti. Onu bir an ninesine benzetti. Onun için dolmuşun en iyi yerine o kadını oturttu. Yaşlı kadın:

“Sağ ol oğlum,” deyince, Ökkeş:

“Benim de senin gibi nenem var,” dedi.

Akşam geç saatlere dek çalıştılar. Ökkeş’in ne se-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

si tükendi, ne de soluğu, hep bağırdı durdu:

"Haydi Topkapı, Topkapı," diye...

"Haydi Beyazıt, Beyazıt," diye.

Son seferin son parasını teslim ederken, Hilmi ona para verdi. Ökkeş hemen oracıkta saydı. Çok sevindi. Bu para durakta ancak üç günde aldığı paraydı. O zaman bir kez daha Hilmi Ağabeyine hatırlattı:

"Abi, Hasan'a iş bulacaksın, değil mi?"

"Elbette bulacağım Ökkeş..."

Artık eve dönüyorlardı. Ökkeş koltukların yanına kısılmış bir cüzdan buldu.

"Hilmi Abi, bir cüzdan," dedi.

Hilmi arabayı kullandığı için, ona içini açması, içinde ne kadar para olduğunu söylemesini istedi. Ökkeş cüzdanı açtı, içindeki parayı saydı. Gerçi çok para değildi, ama içinden çıkan bir karneden anlaşıldığına göre bu bir işçinin parasıydı... Ökkeş:

"Tuh, tuh Hilmi Abi, adamcağız şimdi ne denli üzülmüştür," dedi.

Hilmi karneyi, üzerindeki adresi okudu.

"Adres yolumuzun üzerinde," dedi.

Ökkeş, karneye baktı. Karnenin üzerinde babasına benzer biri vardı. Bir keresinde babası yüz lira düşürmüştü de ne denli üzülmüştü. Hatta o gece gözüne uyku girmemişti babasının.

"Abi," dedi. "Yolumuzun üzeriyse geçerken versek?"

Hilmi:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Öyle yapacağız Ökkeş,” dedi.

Ökkeş’in bilmediği bir caddeye saptılar. Sonra yokuş yukarı çıktılar. Yine gecekondular başlamıştı. Sürücü Hilmi bir köşe başında indi, bakkaldan parasını arabada düşüren işçinin evini sordu. Bakkal, ikinci sokağı gösterdi. Az sonra işçinin kapısının önündeydiler.

Ökkeş kapıyı çaldı. Bir kadın çıktı, bir de yaşlı adam.

Ökkeş:

“Emmi,” dedi. “Burada oturan biri bizim dolmuşun içinde parasını düşürmüştü, adı İhsan mı?”

Kadın:

“Hı hı,” dedi, gözlerinin içi parladı.

Adam:

“Oğlum,” dedi. “Parayı düşürdüğünü anlayınca, hemen gitti, sizi aramaya. Çok sağ olun!”

Hilmi, cüzdanı yaşlı adama uzattı. Ama adam ne Ökkeş’i, ne de Hilmi’yi bıraktı.

“Sizler çok iyi insanlarsınız,” dedi.

Hilmi:

“Benim yardımcım Ökkeş görmüş,” dedi.

Yaşlı adam:

“Sizi bir çay içirmeden bırakmam,” deyince Ökkeş ve Hilmi içeriye girmek zorunda kaldılar.

Bu ev de Ökkeşlerin evine benziyordu, parasını düşüren ağabey, parasını yitirdiğini anlayınca geldiği gibi koşmuş gitmişti.

Yaşlı adam:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Çok üzüldü,” dedi. “Çok para değil, ama bizim geçimimizi oğlum sağlıyor. O para bizi on gün geçindirecek para. Çok sağ olun!”

Çayları içerlerken, parayı düşüren İhsan geldi. Kapıda minibüsün durduğunu görünce şaşırmış, coşkuyla içeriye girmişti. İlk kez babası bağırды, sonra da karısı bağırды:

“Paranı getirdiler İhsan, bak şu çocuk bulmuş.”

İşçi İhsan cüzdanını aldı.

“Sağ olun,” dedi.

Hemen cüzdanın içinden para çıkarıp Ökkeş’e uzattı, ama Ökkeş almadı. Adam çok üsteledi, Ökkeş:

“Hayır emmi, görevimiz,” dedi. “Bak çayımızı içtik.”

İşçi İhsan o denli sevinmişti ki, hatta bir ara:

“Ben o paraya gitti gözüyle bakıyordum,” dedi.

“Ama bir durağa dek gideyim, belki bulurum diye düşünmüştüm. Ama nereden bilebilirdim ki siz getireceksiniz parayı, hem de evime dek...”

Ökkeş ve Hilmi, çaylarını içtikten sonra izin istediler. Kadın, yaşlı adam, İhsan onları köşe başına dek uğurladılar. Gözden yitinceye dek el salladılar. Üçünün de gözlerinde mutlu bir sevinç vardı. Ökkeş belki de onlardan daha çok seviniyordu.

Adam rahat uyuyacaktı.

Hilmi:

“Ökkeş, çok sevdim bu davranışını,” dedi. “Bulduğun her şeyi geri sahibine vermelisin.”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Hilmi'nin evinin önüne geldiler. Ökkeş, hemen küçük süpürgeyle arabanın içini süpürdü. Sabahleyin gelince yine camları silecek, yine arabayı ak pırıl pırıl parlatacaktı. Minibüsün kapısını kilitledi. Hilmi, kapı anahtarının birini Ökkeş'e vermişti. Ökkeş, anahtarı yitirmeyeyim diye cebinin en dibine koydu:

"Allahısmarladık Hilmi Abi," dedi.

"Güle güle Ökkeş, sabahleyin yine aynı zamanda..."

"Olur Hilmi Abi."

Kötşeyi döndü. Cebindeki parayı saydı. Peki dolmuş yardımcılığından elde ettiği ilk parayla ninesine ne almalıydı? Şimdi çok uzaklara gidemezdi, ama buralarda da öyle dükkânlar yoktu ki. Gözüne bir tatlıcı dükkânı çarptı. Mahalle arasında küçücük bir tatlıcı dükkânıydı. Baklava yoktu, ama kadayıf vardı. Ökkeş yarım kilo kadayıf aldı, sardırdı.

"Nenem az yese bile, benle bubam yeriz."

Tatlıcının parasını verdi çıktı.

"Uuuu," dedi, birden geriye döndü...

Yarım kilo daha kadayıf aldı. Bunu da Hasanlara götürecekti. Şimdiye dek Hasan çoktan gelmişti. Kardeşleriyle evde oturuyordu. Kim bilir belki de kendisinin gelmesini bekliyor, işini anlatmasını istiyordu.

Avlularına girdi. Babası işten gelmişti. Tatlıyı ninesine uzattı:

"Nenem can nenem, sana kadayıf aldım," dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Ah benim can torunum, gel hele öpsün bir nenesi..."

Ninesi Ökkeş'i koklayarak öptü. Hep öyle yapardı zaten, öpüyor mu, kokluyor mu belli olmazdı. Her zaman da aynı şeyi söylerdi:

"Uh yavrum, çocuk çocuk kokuyorsun..."

Ökkeş:

"Bunu da Hasanlara aldım," dedi. "Hemen verip geleyim."

Ninesi:

"Tez gel," dedi.

"Hemen nenem..."

Hasanlar yeni yemişlerdi yemeklerini. Oh, yemeğin üzerine kadayıf pek güzel gitti. Ökkeş'e ısrarla:

"Gel sen de getirdiğinden ye," dediler, ama Ökkeş:

"Yoo, bize de aldım, yemem," dedi.

Hasan kadayıftan iki lokma aldı:

"İş nasıl Ökkeş?" diye sordu:

Ökkeş:

"Aha o yediğin tatlı gibi," dedi.

"Bana da bulacak mı iş Hilmi Abi?"

"Bulacak..."

Ökkeş sonra, kaç kez Beyazıt, kaç kez Topkapı'ya gidip geldiklerini anlattı. Trafik sıkışıklığını anlattı. Sonra o parası yiten adamın evlerine gittiklerini anlattı.

Sordu:

"Ee, sen ne yaptın bugün?"

"Hiç, bildiğin gibi, altı araba yıkadım. Ama sen olmayınca hiç canım istemedi."

Ökkeş, bir kez daha söz verdi, Hasan'a iş bula-
caktı.

Evlerine geldi. Ninesi yemeği koymuştu. Doma-
tes silkmeye başlamıştı. Ökkeş bu yemeği çok severdi.
Soğan, domates, yeşil biber bir arada kavrulurdu.
Ama Ökkeş bununla da yetinmez, silkmeye üzeri-
ne bolca kırmızı biberi boca ederdi. Ondan sonra
çalakaşık girişirdi yemeye. Hele bugün, silkmeye
ardından kadayıf olduğu için Ökkeş biraz daha hız-
lı yedi. Ninesi:

"Oğul az yavaş," deyince, Ökkeş:

"Nene datlı datlı, gadayıf datlı," dedi.

Kadayıfın belki de yarısını Ökkeş yedi. Ondan
sonra yatana dek tas tas su içti. Ökkeş az duruyor
sonra birden:

"Yandım suuu," diyor, testinin başına koşuyordu.

Suyu içiyor, az tombalak atıyor, bir iki köprü ku-
ruyor, sonra:

"Yandım nenem suuu," diyordu.

"A oğul testiye tüketeceksin, hâlâ su su..."

"Nenem gadayıf yaktı kavurdu beni."

"Ben sana az ye, dedim."

"Olur mu heç nenem, ya gece kediler gelir de ga-
dayıfı yerlerse..."

Ökkeş'in karnı luk, luk! ediyordu. Bu kez onunla
eğlenmeye başladı. Karnını iki yana sallıyor sonra:

"Nene, luk, luk! ediyor nenee," diye bağırıyordu.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"A oğlum neden içtin, için dışın su oldu?"

Ökkeş, gece de kalktı kalktı su içti. Sadece kalkıp kalkıp su içmekle kalmıyor, arada bir de bağıırıyordu:

"Topkapııı..."

Ninesi yataktan fırlıyor, Ökkeş'in söylediklerini anlamıyor, kapı açık kalmış sanıyor, kapıyı yokluyor, torununa:

"Yat oğul yat, kapı kapalı," diyordu.

Ama az sonra Ökkeş bu kez:

"Beyazıt," diye bağıırıyordu.

Beyazıt'tan sonra, art arda birkaç kez:

"Tamaaam," diye bağıırıyordu, nasıl bağıırma, babası yataktan fırlıyordu.

O gece Ökkeş, tas tas su içerken, bir "Beyazıt" bir "Topkapı" derken, ne babasını uyuttu, ne de ninesini. Hatta bir ara Ökkeş:

"Emmi göbeğini içeri çek."

"Emmi, bacağıın dışarıda kaldı içeri çek."

"Emmi, kafan camdan çıkacak," diye bağıırınca ninesi çok korktu.

O zaman babası:

"Elleme ana, gündüz yaptıklarını sayıklıyor Ökkeş," dedi.

"A oğlum ben de su içerken göbeğine bir şeyler oldu sandım çocuğun," dedi.

Sabahleyin ninesi Ökkeş'e bunları anlatırken Ökkeş kıkır kıkır gülüyordu.

"Hele nenem hele, ne diye bağıırdım hele..."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Emmiii kafan camdan çıkacak... A oğul senin çalıştığın arabanın camı kırık mı ki adamın kafası camdan çıksın..."

Ökkeş anlatmaya başladı:

"Ah nenem ah, öyle dolduruyoruz ki arabanın içine, adamlar böyle dimdik biniyorlar dolmuşa, inerken seksenlik dede gibi bellerini tutuyorlar."

"Neden?"

"Nedeni var mı nene, dolmuşun içinde sıkışa sıkışa kolları bacakları eğriyor."

"Pekiyi oğlum, niçin böyle gitmeye razı oluyorlar?"

"Abov nenem araba mı var ki? Aha biz vız Topkapı, vız Beyazıt, yine de yetiştiremiyoruz. Hele ben bir tamam dedim mi, tamam, araba yürüyor, kalan aşağıda kalıyor. Yalnız yaşlılara dikkat ediyorum nene, onları kolluyorum."

"Yaşa benim torunum!"

Ökkeş kapıya çıktı. Bugün de onu Hasan bekliyordu. Yola düştüler. Hasan:

"Ne kadar veriyor sana Hilmi Abi?" diye sordu.

"Durakta üç günde aldığımı burada bir günde alıyorum."

Hasan:

"Uf ne iyi," dedi. "Bana da o kadar verirler mi?"

"Niye vermesinler? Sen yalnız şimdiden tamam! demeyi öğren."

"O da ne ki?"

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Dolmuş dolunca tamam! diyeceksin... Yürüdü dolmuş, ondan sonra da paralar! diye bağıracaksın."

"Paraları sen mi topluyorsun?"

"Hı, yani ben ufak bir otobosun biletçisiyim."

"Dolmuşun?"

"Hem duraktaki gibi akşama dek yedi, sekiz araba yıkamak yok, burada sabahları yalnız dolmuşu yıkayacaksın tamam. Akşam gelince de içini süpüreceksin, oldu bitti."

Hasan yineledi:

"Hilmi Abi bana da iş bulacak değil mi Ökkeş?"

"Bulacak, söz verdi."

Ökkeş'le Hilmi o günün altıncı seferlerini yapmışlardı. Arabanın altından birtakım sesler gelmeye başladı. Sürücü Hilmi arabayı sağa çekti. Ökkeş'le indiler. Arabanın altına baktılar. Hilmi, arabanın tekerleklerini yokladı. Tekerlekleri iki yana salladı, alt tarafta bir yerden "Tıkır tıkır" sesler geliyordu. Sürücü Hilmi:

"Buna bir baktıralım Ökkeş," dedi.

"Ha anladım Hilmi Abi, dolmuş doktora gidecek."

"Evet Ökkeş, makine de insanlar gibi ara sıra hastalanır. Hastalığını tedavi ettirmedin mi..."

"Ölür..."

"Ölür ya, Ökkeş biliyorsun bu bizim ekmek kapımız, özel arabamız değil."

Müşteriyi Topkapı'da indirdikten sonra yeni yolcu almadılar. Sanayi Çarşısı'nın yolunu tuttular. Ök-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

keş'in hiç bilmediği yerlerden, yollardan geçtiler, Sanayi Çarşısı'na geldiler. Bir yığın sıra sıra onarıcı dükkânları vardı. Bu dükkânların önünde arabalar vardı. Kimi arabanın bir tekerleğini çıkarmışlar, kimi arabanın iki tekerleğini çıkarmışlardı. Bazı arabaların da hiç tekerleği yoktu üzerinde. Bazılarının motor kaputunu açmışlardı. Ustalar, kalfalar, çıraklar kara yağlı giysileriyle bu arabaların altına yatarak onları onarmaya çalışıyorlardı. Bazı dükkânlar onarım işi yapmıyor, doğrultma ve boya işi yapıyorlardı. Ufacık çocukların elinde birer kâğıt, bir teneke su, arabaların eski boyalarını sıyırmaya çalışıyorlardı.

Bir onarıcının önünde durdular. Hilmi Ağabey dolmuştan inerek oradaki ustaya:

"Merhaba Ahmet Usta, kolay gelsin," dedi.

Ahmet Usta:

"Hoş geldin Hilmi, hayırlı olsun, dolmuş mu aldın?" diye sordu.

Hilmi Ağabey:

"Evet," diye yanıtladı.

Usta sordu:

"Hayrola Hilmi?"

"Hiç ustacığım, arabanın altından birtakım sesler geliyor da..."

Ahmet Usta şakacı bir insandı:

"Bando sesleri mi?" dedi.

Hilmi de yanıt olarak:

"Yok zurna sesleri," dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Usta güldü:

“Yahu senin arabanın altı yoksa düğün salonu mu?”

Hilmi Ağabey:

“Eh,” dedi. “Altına bakınca görürsün, düğün salonu mu, yoksa kebab salonu mu?”

Usta, arabanın arkasını kaldırmalarını söyledi. İşte Ökkeş o zaman gördü Ali’yi. Ali ufacık bir çocuktü. Sarı saçları vardı, ak teni. Üzerindeki kara yağlı giysisi sanki alındığından beri hiç yıkanmamıştı. Mavi gözlerinin çevresinde bile kara kara yağ lekeleri vardı. Alnında dört parmağının izi kapkara yağ olmuş, duruyordu. O küçücük elleri, o güçsüz kollarıyla kaldırıcıyı dolmuşun altına sokmaya çabalıyordu. Ökkeş koştu, Ali’ye yardım etti. Ali, bir kolu kıvırmaya başladı. Kolu kıvırdıkça dolmuşun arkası havaya kalkıyordu. Tekerlekler yerden kalkıncaya dek kıvırdı. Arabanın ardı iyice havaya kalkmıştı.

Ökkeş sordu:

“Senin adın ne?”

“Ali... Ya seninki ne?”

“Ökkeş...”

“Bu dolmuşta mı çalışıyorsun?”

“Hı... Biz köyden geldik.”

“Biz de köyden geldik.”

Usta, arabanın altına girmişti. Sırtüstü yatmış, arabanın altındaki aygıtları inceliyorlardı. Hilmi Ağabey, onarılacak yerin büyük olmaması için usta-

nın dudaklarından çıkacak sözlere bakıyordu. Ama usta:

“Hııım, haaam, yaaa,” diyor başka bir şey demi-yordu.

Sürücü Hilmi sordu:

“Ne varmış usta?”

“Bakıyorum Hilmi... Sanırım sol tekerlekten geli-yor.”

Ali, Ökkeş’e anlatıyordu:

“Ben buraya bu yıl girdim. Onarıcı olacağım... Ama çok zor...” Ali kulağını gösterdi: “Hiç senin ku-lağına benzin kaçtı mı?” diye sordu.

Ökkeş:

“Yoo,” dedi.

Ali gözlerini kapadı, sanki hâlâ o acıyı çekiyor-muş gibi yüzünü buruşturdu:

“Öyle acıyor ki,” dedi. “Bir araba gelmişti, ben-zin deposunu onaracaktı ustam. Ben de depoyu sö-küyordum, birden musluğu açıldı, kulağıma benzin kaçtı. O anda sandım ki üzerimdeki araba kaldırı-cının üzerinden kaymış, sanki üzerime çökmüştü. Bir-den arabanın altından fırladım, koşmaya başladım. Naci kalfa anlamıştı, koştu beni yakaladı... Ben ku-lağımı gösteriyor, kıvranıyordum. Naci kalfa beni di-zinin üstüne yatırdı, kulağımdaki benzinin çıkması-nı sağladı. Ama öyle çok acıyordu ki...”

Ökkeş:

“Hastaneye götürmediler mi?” diye sordu:

Ali:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Hayır,” dedi. “Tastamam ağrısı üç gün sürdü.”

“Pekiyi annen buban ne dediler?”

“Annem babam burada değiller ki... Beni köyden sanat öğreneyim diye getirdiler. Burada teyzemin yanında kalıyorum.”

Usta o sırada Ali'den bir anahtar istemişti. Ali koştu, anahtarlıktan anahtarı aldı geldi, ustasına uzattı:

“Buyur usta,” dedi.

Ali, tüm onarım aygıtlarını tanıyordu. Ustası neyi istese hemen koşup getiriyordu. Ama Ökkeş'in aklından hiç o kulağa kaçan benzin çıkmıyordu. Kulağına hiç benzin kaçmamıştı, ama Ali'nin yüzünü öyle görünce, acısını sanki içinde duymuş gibi o da yüzünü buruşturmuştu.

Ökkeş:

“Benim de anam yok,” dedi.

Ali sordu:

“Köyde mi?”

“Yo, öldü... Ben burada nenemle kalıyorum, babam da var. Gecekinduda oturuyoruz.”

“Teyzengil de gecekinduda oturuyorlar...”

Sonra Ali, ne kadar yolu yaya geldiğini anlattı. Bazen araçlara el kaldırıyormuş. Ama çoğu araç Ali'yi almıyormuş.

Ökkeş:

“Ah bizim yol üzerinde olsan, seni alırdım,” dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Yo," dedi Ali. "Alıştım. Çok erken uyanıyorum, kestirme yollardan buraya geliyorum. Geç kalırsam ustam kızar. Sonra kalfam da kızar."

Ökkeş'e sordu:

"Sen sürücü mü olacaksın?"

Ökkeş:

"Bilmem," dedi. "Önce bir durakta çalışıyordum, orada araba yıkıyordum, hem orada Hasan adında bir arkadaşım var, şimdi Hilmi Abi ona da dolmuşların birinde iş bulacak."

Usta ve kalfalar arabanın arka tekerleklerini sökmeye çalışıyorlardı. Masrafı çok olacak diye Hilmi Ağabey'in canı sıkılmıştı, ama ne yapardı? Şayet onartmazsa birkaç gün sonra daha büyük masraflar çıkardı.

Ahmet Usta, Ali'ye:

"Haydi bize çay söyle," dedi.

Ali koştu, çaycıya gitti. Ökkeş'in yine aklına benzin geldi. Ali'yi öyle koşuyor görünce, sanki kulağına benzin kaçmış da ondan koşuyormuş gibi geldi.

Hilmi, Ökkeş'in yanına yaklaştı:

"İşimiz uzayacak Ökkeş," dedi. "Biz ufak bir şeydir diye getirdik, ama baksana tekerleklerdenmiş, sökecekler. Belki de bugün akşama dek buradayız."

Az sonra Ali, onun ardından da çaycı geldi. Ökkeş çayını içti. Hilmi Ağabey, Ökkeş'e:

"Arabanın başından ayrılma," dedi. "Benim şu ileride bir arkadaşım olacak, onun yanına dek gideyim."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Hilmi Ağabey gitti. Az sonra usta da onarıma başladı.

Tekerleklerin çıktığı yerleri benzinle yıkamak görevi Ali'ye verilmişti. Ali küçük bir leğenin içine benzin doldurdu getirdi. Elindeki bezle, benzine batıra batıra temizlik işini yapıyordu. Ökkeş de yanındaydı.

Ali, işini yaparken anlatıyordu:

"Bir çırak daha vardı, adı Osman'dı... Osman'ın ayağının üzerine araba düştü."

Ökkeş, gözlerini iri iri açtı.

"Koca araba mı?" diye sordu.

"Koca araba ya..."

"Pekiyi ne oldu sonra?"

"Osman'ın ayağı kırıldı. Hastanede yattı. Şimdi de evinde."

"Pekiyi ustan para verdi mi Osman'a?"

"Bilmiyorum..."

Ali, o küçücük elleriyle kocaman kocaman demirleri kavırıyor, siliyor, parlatıyordu. Burnunu kaşıydı, burnu kapkara oldu. Ökkeş güldü. Ali sordu:

"Niye güldün?"

"Bir aynada kendini görsen, bir burnun kalmıştı kara olmayan, orası da şimdi kapkara oldu."

"Biz eve kapkara gideriz. Teyzem bir tencerede sıcak su hazırlar. Elimi yüzümü yıkarım. Ama devri-si günü yine böyle."

"Pekiyi ya yemeğin?"

“Arabasını onartanlar bahşış verirlerse, gider zeytin ekmek alırım, onu yerim.”

“Pekiyi ya vermezlerse?”

“O zaman yemem.”

Ökkeş:

“Pekiyi,” dedi. “Bu öğle zeytin ekmeği birlikte yiyelim mi?”

Ali kafasını salladı.

Ökkeş, onarıcı yerine yakın bir bakkaldan bir ekmele, yüz gram zeytin aldı, dolmuşun koltuğuna bıraktı.

“Paydos olunca Ali,” dedi. “Sonra gazoz da içerez.”

Ustayla kalfa yemeğe gidince dükkân yalnız Ali’ye kalmıştı. Dükkânın içinde onarılmakta olan bir minibüsün içine girdiler. Arka koltuğa oturdular. Ökkeş, zeytinin kâğıdını açtı, ekmeği böldü. Ali de bir tas su getirdi. Birlikte yemeye başladılar. Ali hem yiyor, hem anlatıyordu:

“Bizim köyde iş yok. Kalsam ya çoban olacağım, ya da kazmacı... Ama kazma işi de yok ki. Babam dedi, git teyzenin yanına orada kalırsın, bir sanat öğrenirsin. Bindik otobüse beni getirdi buraya... Sonra eniştem buradaki işi buldu bana. Ama babam gidince öyle ağladım ki. O gece hiç uyumadım. Eniştem getirdi beni buraya bıraktı. Akşam olunca eve giderken yolu bulamam diye çok korktum. Şimdi bazı geceler yine ağlıyorum.”

Ökkeş:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Niye?” diye sordu.

“Anamı özlüyorum.”

“Anan hiç gelmedi mi buraya?”

Ali içini çekti:

“Bizim köy buraya çok uzak,” dedi. “Ama ustam kışın bana izin verecek, o zaman köye gideceğim. Bir özledim ki köyü...”

Ökkeş de içini çekti:

“Ben de,” dedi.

Ali, zeytin çekirdeklerini iyice kemiriyor, ondan sonra ağzından çıkarıyordu. Çok tuzlu olduğu için boyuna su içiyordu. İkinci tas suyu da tüketmişler, Ali üçüncü tas suyu çeşmeden doldurup getirmişti. Hava da o denli sıcaktı ki...

Dükkânın dışına çıktılar. Orada, sökülmüş bir araba tekerleğinin üzerine oturdular. Ökkeş'in aklına söz verdiği gazoz geldi. Koştu bakkal dükkânından aldı geldi.

Ohhh, gazoz azıcık olsa içlerini serinletmişti.

Karşı dükkândaki bir çocuk, durmadan bir arabanın boyasının üzerine suyu döküyor, sonra elindeki zımpara kâğıdıyla eski boyayı çıkarmaya çalışıyordu. Ara sıra Ali'ye, Ökkeş'e bakıp gülüyordu.

Ali:

“Benim iki rulmanım oldu,” dedi. “Ustam iki rulman daha verirse, rulmanlı araba yapacağım. Bizim orası yokuş. Teyzemin ufak oğlu var, Muharrem. onu bindirip gezdireceğim.”

Ökkeş, azıcık Hasan'ı anlattı. Sonra ninesini. Biraz da köylerini. Sonra dolmuşun içine bindiler. Ökkeş teybi çalıştırdı, bir türkü arabanın içine yayıldı.

Ali:

"Sen bunu sürebiliyor musun?" diye sordu.

Ökkeş:

"Hayır," dedi. "Taksileri sürüyorum, ama bunu daha hiç Hilmi Abi sürdürmedi bana."

Ali, birkaç gün önce yanlarındaki doğrultmacıya gelen arabayı anlattı:

"Çocuk ustasından habersiz sürmeye kalkmış, sonra arabayı duvara vurmuş. Arabanın burnu hamur gibi olmuş."

Ökkeş:

"Birini çiğneyebilirdi," dedi.

"Çiğnememiş, ama arabaya çok zarar vermiş. Çok para verdi ustası."

"Kızmamış mı?"

"Kızmaz olur mu? Yanından kovmuş."

Bir süre ikisi de türkünün seslerinin arasında köylerini anımsadılar. Bağlamanın sesi pınar oldu, kavalın sesi değirmen oldu. Gözlerini yumup sustular. Ancak Ahmet Usta'nın sesiyle kendilerine geldiler.

Ahmet Usta:

"Tamam mı, silindi mi Ali?" diye soruyordu.

Ahmet Usta tekerleklerin takılacağı yeri bir kez daha gözden geçirdikten sonra kalfasıyla birlikte dolmuşun tekerleklerini taktılar. Araba hazır olduktan sonra Hilmi geldi. Onarıcının ücretini ödedi. O

ücreti öderken, Ökkeş Ali'ye hangi yol üzerinde çalıştıklarını anlatıyordu.

Ökkeş:

"Bana hemen el kaldır, ben gelen var, diye Hilmi Abi'ye seslendim mi, araba durur, seni alırım," di-yordu.

Dolmuş oradan giderken Ali, kaldıracı yerine koymaya çalışıyor, tüm gücünü ona harcıyordu. Ök-keş'in el salladığını görmedi bile.

O gün akşamüzeri iki kez gidip geldiler. Ama tam müşterinin çok kalabalık zamanına rastladıkları için, Ökkeş'in cebinde epeyce para olmuştu. Akşam paraları Hilmi Ağabey'e verirken, Hilmi:

"Öyle sanırlar Ökkeş," dedi. "On gün kazanırsın, işte biraz para biriktiriyorum dersin, ondan sonra parayı arabanın bozulan yerine harcarsın."

Ökkeş arabayı süpürdü. Kapıdan Hilmi'ye:

"Ben gidiyorum," dedi.

Köşeyi dönmemişti ki, Hilmi Ağabeyinin sesini duydu:

"Ökkeş, söyle Hasan'a, yarın seninle birlikte gel-sin," dedi.

Ökkeş kulaklarına inanamadı:

"İş buldun mu Hilmi Abi?"

"Buldum ya, sana söylemeyi unuttum, benim Sa-nayi Çarşısı'ndaki arkadaşşıma giderken, yolda bizim Kerim'i gördüm. Hasan, Kerim'in yanında çalışa-cak..."

"Hilmi Abi, Kerim Abi aynı yol üzerinde mi çalışıyor?"

Şayet aynı yol üzerinde değilse, o zaman Hasan'ı sık sık göremeyecekti.

Hilmi:

"Evet," dedi. "Topkapı-Beyazıt..."

Ökkeş sevinçten uçtu. Uça uça sokaklarda koştu, uça uça köşeleri döndü. Yel gibi daldı avluya, yel gibi vardı Hasanların kapısına.

Hasan'ın annesine:

"Hasan nerede teyze?" diye sordu.

"Gelmedi daha, ama neredeyse gelir..."

Ökkeş, işten geldiğini ninesine haber verdi, yine koştu. Sokakları geçti, konduların altındaki kocaman yola geldi. Hasan'ın bu yoldan geleceğini biliyordu. Daha onu karşıdan görür görmez muştuyu verecekti. Çok beklemedi. Az sonra Hasan karşıdan görüldü.

Ökkeş bağırdı:

"Hasan!"

Hasan başını kaldırdı. Ökkeş'in yanına koştu. Ökkeş:

"Hasan tamam," dedi. "Yarın Kerim Abi'nin dolmuşunda çalışıyorsun."

"Kerim Abi mi?"

"Aynı yol üzerinde."

Hasan bu habere çok sevindi. Ökkeş'in boynuna dolandı:

"Can kardeşim benim," dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Biliyor musun Hasan, aynı yol üzerindeyiz. Böyle geçerken birbirimize el ederiz."

"Ederiz ya..."

Hasan durdu:

"Ama," dedi. "Durağa haber vermedim."

Ökkeş:

"Gidelim, hemen haber verelim."

İki arkadaşı, koşmaya başladılar. Sevinçten uçuyorlardı. Başka zaman, belki de kırk beş dakikada alacakları yolu bu kez yarım saatten az bir zamanda aldılar. Durak sahibi yoktu. Hasan, oradaki sürücü İzzet'e haber verdi.

İzzet:

"Oldu mu Hasan? Biz senden çok memnunduk," dedi.

Hasan başını eğdi. Hiçbir şey söylemedi, yalnız Ökkeş:

"Sen haber ver abi," dedi. "Yarın Hasan gelmeyecek."

İzzet:

"Pekiyi, pekiyi söylerim," dedi.

Oh, bu işi de bitirmişlerdi. Ökkeş yol boyu Hasan'a dolmuş yardımcılığının nasıl yapılacağını anlattı. Hem öyle ballandıra ballandıra anlattı ki, sanki Hilmi Ağabey'i ne idi! Ökkeş olmasa o dolmuş yerinden kalkmazdı. Yerleştiren Ökkeş, paraları toplayan Ökkeş, dur diyen Ökkeş, tamam diyen Ökkeş, kapıyı kapatan yine Ökkeş, Hilmi Ağabey'i, sadece arabayı sürüyordu.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Topkapı durağında bir köfteci var, öyle güzel ki köftesi. Öğlenleri birlikte durakta kalırsak, oradan köfte yeriz.” Hasan:

“Yeriz ya,” dedi.

Ökkeş bu işe çok sevinmişti, ama en çok sevinen Hasan’dı. Hasan kış günü araba yıkamanın zorluğunu biliyordu. Bundan böyle günde yalnız bir araba yıkayacak, o da kendi çalıştığı dolmuş olacaktı.

Ökkeş anımsattı:

“Bak Hasan, dolmuş durmadan inme. Bir defasında ben ineyim dedim de, kapı çarptı bana, ben de bir çarptım ki kapıya, sonra da uçup oradaki gezgin satıcının göbeğine çarptım mı, adam ne olduğunu bilemedi, çok korktu.”

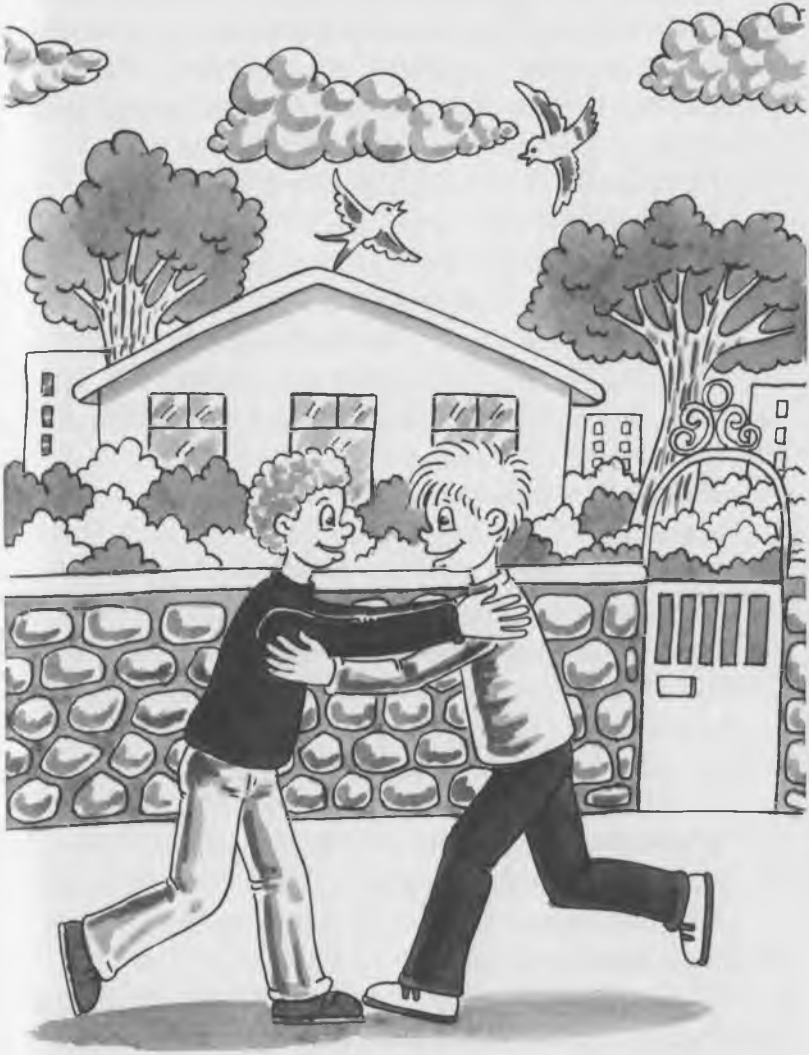
Hasan kahkahalarla güldü.

Ökkeş, Hasan’ın güleceği bir şey daha anlattı.

“O gün de ben müşterileri bindirdim. Sanki o dolmuşun yardımcısı değilmişim gibi kapıyı kapadım, dışarıdan ‘Tamam!’ diye bağırdım. Hilmi Abi bir hareket etmez mi, ben de ardından koşmaz mıyım arabanın. Abi abi, sen gittin ben burada kaldım abi...”

Dilim bir karış çıktı. İçindeki yolcular Hilmi Abi’ye söylediler de, Hilmi Abi durdu. Dolmuşun içine bir atladım, soluk soluğa kalmıştım. Yolcular güldüler, Hilmi Abi güldü.

“Bak Ökkeş,” dedi. “Bir daha yardımcısı olduğun arabaya binmeyi unutursan, seni Beyazıt’tan Topkapı’ya dek koştururum.”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Aboov, bir daha unutur muyum Hilmi Abi, dedim. Hep ben değil ya, bazen müşterilere de çok gü-lüyoruz. Geçende bir adam oturdu Hilmi Abi'min yanına. Biz Topkapı'dan hareket ettik, adam başladı konuşmaya, Hilmi Abi'ye diyor ki:

"Frene bas."

"Şimdi sağa kıvrır."

"Düdük çal düdük."

"Şimdi gaz ver, önümüz boş..."

En sonunda Hilmi Abi'min kafası kızdı, adama:

"Arkadaş," dedi. "O zaman gel arabayı sen kul-lan. Ben kaç yıllık sürücüyüm, araç nasıl kullanılır bilmez miyim?"

Adam başını salladı, ama az sonra yine:

"Frene bas."

"Şimdi soldan geç."

"Şimdi accık yavaşla," diye başlamaz mı? Hilmi Abi iyice kızdı, bağırdı:

"Kardeşim buyur sen geç direksiyonun başına."

Adam, yine "Pekiye karışmam" der gibi kafasını salladı, ama az sonra yine başladı:

"Düdük çal."

"Şimdi şu arabayı izle..."

"Az daha yavaş!" demeye.

O zaman Hilmi Abim iyice kızdı, zınk! diye fre-ne bastı. Bana seslendi:

"Ökkeş, bu arkadaş yanımda oturup bir kaza yaptıracak, oradan başka biri gelsin buraya, bu arka-daş geçsin oraya..."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Adamla bir kısa boylu adam yer değiştirdiler. Ama bu kez adam arkadan başladı arabayı ve Hilmi Abi'yi yönetmeye:

"Frene bas..."

"Gazı kes!" demeye...

Müşteriler dayanamadılar, bir kaza olmasın diye adamın ağzını elleriyle tıkadılar. Adamın ağzı tıkalı, yine de kaşıyla gözüyle, fren işareti, gaz işareti, sağa çekil işaretleri yapıyordu.

Hasan gülerek sordu:

"N'oldu sonra o yolcu?"

"Yolcuyu Beyazıt'ta indirdik."

Eve varmışlardı. Ökkeş ninesine haber verdi, yemeği Hasanlarda yedi. Hasan'ın anası ot böreği yapmıştı. Ökkeş böreği atıştırırken Hasan yapacağı işi anasına anlatıyordu.

Sabahleyin Hasan'la Ökkeş birlikte Hilmi Ağabey'in evine geldiler. Ökkeş'in ilk dolmuşçuluğa başladığı gün, Hasan'dan ilk kez ayrıldıkları köşede, ikisi de kahkahalarla gülmüşlerdi.

Ökkeş:

"Yine birlikteyiz Hasan," demişti.

Dolmuşu süpürdüler. Sonra Hasan su döktü. Ökkeş yıkadı. O kadar güzel yıkamış o kadar güzel silmişlerdi ki arabayı, Hilmi Ağabey görünce:

"Uuu," dedi. "Bizim eski dolmuş yeni olmuş."

Hilmi arabayı işletti. Yürümeden önce Ökkeş'e döndü, gözüne baktı. Ökkeş bağırdı:

"Tamaaaaam!"

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Araba yürüdü. Ökkeş, Hasan'a:

"İşte ilk işimiz bu," dedi. "Tamam demek..."

Topkapı'ya geldiler. Kerim orada yoktu. Bir anda müşteri de dolmuşun içine dolmuştu. Ökkeş onları yerleştiriyordu. Hasan bakıyordu. Müşteriler tamam olunca, Hilmi Ağabey:

"Ökkeş," dedi. "Sen paraları da topla, ben bu seferi sensiz gideyim. Siz burada bekleyin, mavi araba, numarası da on altı. O gelince, dersiniz ki Hilmi Abim söylemiş dersiniz."

Ökkeş paraları topladı.

"Tamam," diye bağırdı dışarıdan.

Araba yürüdü gitti... Ökkeş'le Hasan beklemeye başladılar. Karşından bir mavi dolmuş görseler, hemen koşuyorlar:

"İşte bu," diyorlardı.

Ama mavi dolmuşlar geçip gidiyordu. Sonunda bir mavi dolmuş kıvırdı, durağa yanaştı. Ökkeş önde, Hasan ardında koştular. Yolcular indikten sonra Ökkeş arabaya yanaşıp kendini tanıttı:

Sonra Hasan'ı omzundan yakaladı:

"Aha işte Hilmi Abi'nin dediği Hasan," dedi.

"Öyle mi? Tamam, hemen geçsin işinin başına."

Hasan ne yapacağını şaşırılmıştı, ama Ökkeş:

"Haydi Beyazıt Beyazıt," diye bağırılmaya başlınca, Hasan da bağırılmaya başladı. İkisi iki yandan ortalığı yıkıyorlardı. Müşteriler bir bir biniyorlardı dolmuşa. Ökkeş arabanın içine atıldı, müşterilere:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Emmi sen şu yana, emmi sen bu yana, sen accık sıkış emmi, sen accık göbeğini çek emmi,” diyerek onları yerleştirdi.

Sonra arabadan atladı, Hasan’a kaç lira alacağını da söyledi. Ve:

“Haydi Hasan, tamam! diye bağır,” dedi.

Hasan’ın sesi çok gür çıktı:

“Tamam...”

Araç hareket etti. Ökkeş, Hasan’ın ardından:

“Az sonra yollarda karşılaşırız,” dedi, ama Hasan duymadı.

Hasan, böylece ilk işinde, ilk seferini yapıyordu. Ökkeş, kendi çalıştığı dolmuşun gelmesini bekleme-ye başladı. Az önce kahvaltı etmişti, ama canı simit yemek istedi. Bir simit aldı, yedi. Simitin gevrekliği çok hoşuna gitti, bir tane daha aldı, yedi... Simitçi:

“İki gündür açsın galiba?” deyince, Ökkeş:

“Yoo sabahleyin çayla ekmek yedim,” dedi. “Bugün sevinçliyim de emmi.”

“Niye?”

“Arkadaşım da dolmuşçu oldu.”

Simitçi:

“Ooo ooo, çok büyük şey olmuş,” dedi. “Sen de mi dolmuşçusun?”

“Evet...”

Ökkeş karşıdan Hilmi Ağabey’in geldiğini gördü. Araba yanaşır yanaşmaz kapıyı açtı, müşterileri indirdi. Müşteriler inince bağırdı:

“Beyazıt Beyazıt...”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Araba doldu. Ökkeş. "Tamam!" dedi. Paraları toplamaya başladı. Ama gözü yoldaydı. Hasan'ı görmek istiyordu. Ama Hasan daha iyice Ökkeş'in çalıştığı dolmuşu tanımıyordu ki... Aksaray'ın orada Ökkeş, Hasan'ın çalıştığı dolmuşu görünce:

"Hasaaaaan," diye bağırdı.

Arkada oturmakta olan adamın biri:

"Hııı," dedi.

Ökkeş ona baktı... Adam:

"Oğlum beni niçin çağırдын?" diye sordu.

"Ben seni çağırmadım emmi, arkadaşım Hasan'ı çağırdım... Karşıdan bir dolmuş geçti, Hasan o dolmuşta çalışıyor da."

Adam güldü:

"Tam duydu hani," dedi. "A oğlum bu gürültüden bu patırtıdan, hiç dolmuştan dolmuşa konuşulur mu? Bizde sürücüler hep düdükle konuşurlar. Birbirlerini görürler selam için dat dat! derler... Kornaya fazla basıp, daaa daaaaa aaa aa! diye birbirlerinin hatırını sorarlar.

Adamın biri atıldı:

"Bizim komşunun arabası var," dedi, "Sabah giderken, daaat daaat, diye kornaya basar, mahalleyi ayağa kaldırır. Ama adam karısına allahaismarladık diyor."

Başka bir adam atıldı:

"Ya bizim mahallede biri var," dedi. "Her akşam arkadaşını aramaya geldiğinde kapıya yaklaşır, kapının ziline basmaz, arabanın kornasına basar."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Yaşlı adamın biri:

“Yani arkadaşlar,” dedi. “Kısacası bizdeki sürücüler dat dit’le konuşmaya bayılıyorlar. Ama bu hiçbir zaman doğru değildir. O senin söylediğin kişinin karısına “allahasımarladık” demesi için kornaya basmasına gerek yok. Sokakta hasta olabilir, uyuyan insan olabilir, çocuk olabilir. Hem korna sesi insanların sinirlerini bozuyor...”

Ökkeş’e döndü:

“Bak delikanlı,” dedi. “Sen sürücü olursan düdükle konuşma.”

Ökkeş:

“Pekiyi emmi,” dedi.

Sonbahar gelmiş, önce yağmurlar başlamıştı. Onun ardından yazın sıcakları yitip gitmişti. Şimdi evlerde bir hazırlık vardı. Okula gidecek olan çocukları hazırlamak için anneleri önlükler, yakalar dikiyorlardı. Bazen bir baba, çocuğunun elinden tutmuş, dükkânın birinden çanta alıyordu. Anaların bazıları da çocuklarına hazır okul önlüğü alıyordu. Şimdiden çantalar hazırlanıyor, çantaların gözlerine kitaplar, defterler yerleştiriliyordu. Çocuklar, renkli kalemlerini kâğıda sürmekten korkuyorlar, ilk kez bu boyalı kalemleri okulda kullanabilmek için, sabırsızlıkla okullarının açılmasını bekliyorlardı. Kara kalemlerin uçları sivriltilmiş, silgilere ip geçirilmiş, hatta eski ayakkabılar boyanmıştı bile...

Ama ya Ökkeş’le Hasan?

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Onlar okula gitmiyorlardı ki...

Hem de hiç gitmemişlerdi. Ne Hasan'ın köyünde, ne de Ökkeş'in köyünde okul vardı. Hasan, okumayı az buçuk öğrenmişti, ama hiç yazamıyordu. Ökkeş'se ancak tabelalardaki bazı heceleri Hasan'ın yardımıyla çıkarıyordu.

Örneğin, bir terzi dükkânının yanından geçerken, Ökkeş tabelaya dalıyor:

"Te te te..." diyor. Sonra çıkaramayınca tespih, deyip işin içinden çıkıyordu...

Hasan ona, dükkânı, içindeki adamın yaptığı işi camdan gösterince, Ökkeş:

"Haa, terziymiş," diyordu.

Bazen bir tatlıcı dükkânının tabelasını okumaya çalışıyor, aynı bir borazan gibi, "Ta ta ta!" larını art arda diziyordu. Çıkaramayınca:

"Tank," diyordu.

O zaman Hasan gülüyor:

"Hiç dükkânda tank satılır mı Ökkeş?" diye soruyordu. "Baksana şu dükkâna ne satıyor?"

Ökkeş bakıyor:

"Amanin karakuş tatlısı," diyordu. "Demek tatlıcıymış..."

Bazen "manav"ı "miyav" diye okuyor, bazen de "çorbacı"yı "torbacı" diye okuyordu. O zaman Hasan katıla katıla gülüyordu.

Hasan'ın annesi Esmeyze'nin bu yıl okula gidecek kızı Miyeser için hiç hazırlığı yoktu. Dikiş makineleri yoktu. Çocuklarına hazırladığı iş giysile-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

rini elinde dikerdi. Bir gün Ökkeş, Hasanlarda yemek yerken, Esmeyze, Hasan'ın babası Bayram'a:

"Bayram," dedi. "Biliyorsun Miyeser birinci sınıfa gidecek. Ona bir önlük alalım."

Ökkeş, ağzında bulgur pilavı bağırıverdi:

"Miyeser bacımın önlüğünü ben alacağım."

Hasan atıldı:

"Ben de çantasını alacağım," dedi.

Ökkeş durur mu:

"Bacımın boyalı kalemleri benden."

Hasan:

"Silgisi, defteri de benden," dedi.

Hasan'ın babası çok sevindi. Esmeyze çok sevindi. Miyeser'e annesi:

"Ayakkabısını da babası alır," dedi.

Hasan'ın babası:

"Alırım ya," diye yanıt verdi.

Miyeser çok sevindi. Önce Ökkeş ağabeyinin boynuna dolandı.

"Ökkeş Abi, böyle uzun boyalı kalemlerden alacaksın değil mi?" diye sordu.

Ökkeş:

"En uzununu," dedi. "Böyle değnek gibi olanlardan."

Miyeser bu kez Hasan Ağabeyine:

"Kırmızı çanta alır mısın Hasan Abi?" dedi.

"Alırım bacıma..."

Ökkeş:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Bak Miyeser,” dedi. “Ben o gün manavdaki portakalı, “Körtopal” diye okumuşum...”

Hepsi birlikte güldüler. Ökkeş devam etti:

“Yalnız benim de senden bir isteğim var. Akşamları yanına geleceğim, öğretmen o günü ne öğrettiyse, bana da öğreteceksin.”

Miyeser:

“Öğretirim Ökkeş Abi,” dedi.

Hasan'ın babası da seviniyordu. Evlerinde ilk kez bir çocuk okullu olacaktı. Hem de kız çocuğu. Onun yardımıyla o da patronundan aldığı parayı hesaplayacaktı. Kaç gün oldu, günlüğü şu kadardan ne kadar alacağı var, bunu kızı Miyeser hesaplayacak, babasına söyleyecekti.

Esmeye Teyze'ye, “Kızım doktor olacak,” diyordu.

“Abooo!” diye bağırdı Ökkeş. “Miyeser bacım bir doktor olursa, o zaman bol bol hastalanırız, o da bize bakar.”

Bayram:

“Canım doktor olmasa bile, başka bir şey olur.”

Esmeye Teyze:

“Niyeymiş, doktor olur,” dedi.

Bayram:

“Onların sınavlarını kazanmak zor Esmeye, kolay mı?”

Esmeye Teyze, Miyeser'i kucakladı, öptü:

“Benim kızım çok çalışır, sınavları kazanır,” dedi. “Kazanırsın değil mi kızım?”

“Kazanırım ana...”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Bayram da kızını okşadı:

“Kızım,” dedi. “Anan kafana kocaman şeyler katmasın, oku hele bir bakalım. Okursan seni sonuna dek okuturuz.”

Ökkeş’in hiç kardeşi olmadığı için, önce Hasan’ı kendi kardeşi gibi seviyordu, sonra da Miyeser’i. Ninesine her zaman:

“Ah nenem ah, bir bacım olsaydı,” derdi.

Ninesi de sorardı:

“Ne yapacaktın bacın olsa?”

“Ona neler alırdım neler, boncuklar, bebekler, fistanlar.”

İşte onun için Ökkeş, her zaman Miyeser’e bir şeyler alırdı. Geçen gün de Miyeser’e naylon bir bebek almıştı. Miyeser anasının verdiği bezlerle, bebeğine giysi dikmiş, sonra da getirmiş Ökkeş’e göstermişti:

“Nasıl Ökkeş Abi?” demişti.

Ökkeş bakmış bakmış:

“Kız bu hani o taksilere binen bebeklerden olmuş. Ne güzel giysileri bunun böyle,” demişti.

Sonra Ökkeş, Miyeser’e bir de oyuncak saat almıştı. Miyeser bu saati çok sevmişti. Konduların çevrelediği evlerde, tüm çocuklar Miyeser’in saatine bakmışlardı. Yanındaki burguyu kıvrınca saatin akrebi ve yelkovanı oynuyor, çocuklar, burguyu kıvrması için Miyeser’e yalvarıyorlardı. O da burguyu gelişi güzel kıvrarak:

“Şimdi saat beş oldu, şimdi altı oldu,” diyordu.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Oysaki Miyeser saate bakmayı bilmiyordu. Ökkeş, bu saatten Hamal Kadir'in felçli çocuğuna da almıştı. Çocukcağız o kadar sevinmişti ki, Ökkeş Ağabeyine belki on kez:

"Sağ ol Ökkeş Abi," demişti.

Okulların açılmasına üç gün kala, hem Ökkeş'in çalıştığı dolmuş, hem de Hasan'ın çalıştığı dolmuş kış bakımı yapılmak üzere onarıma çekildi. İkisinin de akan boyları boyanacak, çarpılan yerleri düzelecek, motor da bir elden geçirilecekti. Böylece Ökkeş'e de, Hasan'a da bir haftalık izin çıkmıştı. Yalnız her sabah ikisi de onarım yerine gidecekler, şayet orada Kerim Ağabey ya da Hilmi Ağabey bir iş buyursa, o işi yapacaklardı. O sabah onarım yerinde Kerim Ağabey yoktu. Hilmi, onlara bir iş verdi. Koltukların altının boyasını kazıyacaktı. Ökkeş'le Hasan ellerine zımpara kâğıdı ve su alarak başladılar. Ökkeş, Hasan'a öteki onarıcıdaki Ali'yi anlattı. Ali'nin kulağına nasıl benzin kaçtığını anlattı. Öğleye dek boyayı kazıdılar. Sonra onlara Hilmi Ağabey izin verdi.

Ökkeş'le Hasan çok sevindiler. Bugün birisi Miyeser'e önlük, öteki de çanta alacaktı...

İkisi de önlük ve çantanın nerede satıldığını biliyorlardı. Dükkanına geldiler. Ökkeş önlüklere bakıyordu. Acaba bunlardan hangisi Miyeser'e uyardı. Satıcı, onların önlüklere baktığını görünce:

"Ne aradınız çocuklar?" diye sordu.

Ökkeş:

"Miyeser bacıma önlük alacağım da emmi, ya uymazsa diye düşünüyorum."

Satıcı sordu:

"Sizin anneniz yok mu?"

Ökkeş:

"Var, nenem var amma o da bilmez," dedi. "Hem biz Miyeser'e söz verdik, biz alıp götüreceğiz."

Satıcı:

"O zaman şöyle yapalım," dedi. "Ben normal boylardan bir tane vereyim. Alın götürün, üzerine olursa, kalır, şayet uymazsa bana geri getirirsiniz, onun bir büyüğünü ya da ufağını size veririm."

Ökkeş bağırdı:

"Yaşsa emmi!"

Satıcı, normal boydaki bir önlüğü sardı, Ökkeş'e uzattı. Ökkeş parasını verdi. Dükkândan çıktılar.

Ökkeş:

"Ah," dedi. "Bir okusaydım Hasan, ben de şu önlükten giyseydim."

Hasan:

"Erkekler önlük giyemezler ki," dedi.

Ökkeş:

"Olsun, ben giyordum. Sıranın da en önüne oturdum, öğretmenimin ağzının içine bakardım, öğretmen ne derse kapar yutardım. Böyle lup diye, ondan sonra onu aklımda saklardım. Sonra saklaya saklaya aklım böyle kocaman olurdu. Aklım koca-

man olunca kafam da kocaman olurdu. Kocaman kafalı, akıllı Ökkeş olurdum.”

Hasan:

“Şimdi de akıllısın,” deyince, Ökkeş:

“Akıllıyım da niye demin tuhafiyeci yazısını ‘fasulyeci’ diye okudum.”

Hasan güldü:

“Hele bir Miyeser başlasın okula, sana öğretir, benim de okumamı ilerletir,” dedi.

Ökkeş, sanki elinde önlük hemen kırışacakmış gibi havada tutuyordu. Gören, sanki paketin içinde yumurta var sanırdı. Kalabalıkta adamın biri önlüğe yaslanır gibi olmuştu da Ökkeş, birden:

“Anaaa!” diye bağırılmış, adam korkuyla zıplamıştı.

“Emmi kıracaksın?”

“Neyi?”

“Aha bunun içindekini.”

“Onun içinde ne var?”

“Önlük...”

Oh çantalara bakın. Ne denli güzel. Satıcı bir sıra dizmiş. Sarısı var, kahverengisi var, yeşili var, kırmızısı var. O denli güzel ki. Şu küçük kırmızı çanta. Sapı küçücük, kapağı küçücük. Tastamam Miyeser’e göre... Pekiye acaba ederi ne ki? Pahalı mı ki?

“Hı Ökkeş,” dedi Hasan, “çok mu pahalıdır bu acaba? Bunu alınca silgiye, deftere param yeter mi?”

Ökkeş:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Soralım," dedi.

Ökkeş, satıcıya seslendi:

"Emmi, şu çanta kaç?"

Satıcı:

"O sana gelmez oğlum, sen şu büyüklerden al," dedi. "O ufak çocuklar için."

"Tamam emmi, ufak çocuk. Kaça bu çanta?"

Adam, çantanın ederini söyledi. Hasan cebindeki parayı çıkardı, saydı. Hayır, parası yetmiyordu.

"Yetmiyor Ökkeş," dedi. "Yetiyor da, daha iki defter alacağım bacıma, bir kalem kutusu alacağım, sonra kurşunkalem alacağım."

Ökkeş:

"Onları da ben alırım."

Cebindeki parayı çıkardı:

"Bak," diye Hasan'a gösterdi.

Ama Hasan:

"Hayır, onları ben almak istiyorum bacıma," dedi.

Ökkeş:

"Borç veririm, hı Hasan, sen bana sonra ödersin, al çantayı..."

Hasan razı oldu. Çantayı aldı. Aldı, ama bir Ökkeş eline alıyordu çantayı, bir Hasan... İkisi de içlerini çekiyorlardı. Sonunda Ökkeş:

"Ben de okusam böyle bir çantam olurdu değil mi Hasan?" dedi.

"Olurdu ya, benim de olurdu... Ama olmadı."

"Eh bacımızın oluyor ya..."

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Hasan'ın o zaman aklına geldi. Yine satıcıya geldiler. Satıcı:

"Ne o, yoksa geri mi vereceksin?" dedi.

Hasan:

"Yo," dedi. "Bunu sar ki emmi, bacım hemen görmesin, açınca görsün."

Satıcı başını salladı, gülümsedi:

"Anladım," dedi, "Ona sürpriz yapacaksınız."

Ökkeş anlamamıştı, Hasan da anlamamıştı. Ökkeş sordu:

"Ne yapacaktınız?"

"Bilmem ki Ökkeş, bir şey yapacaktınız ya, anlamadım."

Kırtasiye dükkânları hayli kalabalıktı. Dükkâna çocuklarıyla birlikte giren analar babalar, paketlerle çıkıyorlardı. Kimi defter alıyordu, kimi kitap alıyordu. Ökkeş'le Hasan, kapının önünde beklediler. Bu arada vitrindeki kalem kutularına, boyalı kalemlere, silgilere baktılar. Ökkeş, eşek şeklinde olan silgiyi görünce:

"Amanin," dedi. "Eşekten silgi... Tıpkısı da benim Kürük'e benziyor. Ne dersin bunu alalım mı Mi-yeser'e?"

Ökkeş boyalı kalemlere bakmaya başladı. Ne güzel renkleri vardı öyle... Aha şu yeşil Ökkeş'in köyünün koyunlarının yayıldığı çayıra benziyordu. Şu mavi, gökyüzüne... Şu kahverengi köyün yamacındaki yaşlı dutun gövdesine... Ya şu sarı, papatyanın göbeğine... Ökkeş bağırıverdi:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Hasaaan... Burada hiç papatya yok ya."

Hasan şaşkınlıkla sordu:

"Ne papatyası?"

"Köy papatyası!"

"Burada, kentin ortasında papatya ne arasın Ökkeş?"

"Yo, üç yıldır papatya görmedim de birden aklıma geliverdi. Ama niye geldi, sarı boyayı görünce aklıma geldi. Bir özledim ki Hasan papatyaları, gelincikleri, sümbülleri, gelin çiçeklerini, kına çiçeklerini... Oysa burada hiç yok."

O sırada bir araba inek gibi böğürdü. Hasan:

"Burada hep araba var," dedi.

Dükkân boşalıyordu, ama bir yandan yine insanlar giriyorlardı. Ökkeş de, Hasan da vitrinde gördükleri şeylerden hangisini alacaklarına bir türlü karar veremiyorlardı. Hasan çok güzel bir kalem kutusu beğenmişti. Kutunun üstünde gül resimleri vardı. Ökkeş de uzun boyalı kalemlerden beğenmişti. Ama bakalım paraları yetecek miydi? Ökkeş cebindeki tüm parayı çıkardı, dükkânın içine daldılar. Ökkeş, uzun boyalı kalemleri gösterdi:

"Aha emmi ondan."

"O pahalı..."

"Kaça ki?"

Satıcı ederini söyleyince, Ökkeş:

"Aboov," dedi.

Satıcı:

"Ufağını vereyim," dedi.

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Ökkeş istemedi, ama ne yapsındı, parası çok de-
ğildi. Kendi kendine söz verdi:

“Hele Miyeser şöyle okula bir gitsin, o zaman pa-
ram olur ve gelir bu uzunlardan alırım.”

Hasan da kalem kutusunu almıştı. Bir de o eşek-
li silgiyi aldılar. Otuz yapraklı defter, bir de kurşun-
kalem. Ökkeş’in cebindeki para ucu ucuna yetti.
Ökkeş:

“Olsun,” dedi. “Dolmuş onarıcıdan çıkınca yine
param olur.”

Aldıklarını, çantanın kâğıdını açarak çantanın
içine koydular. Hasan’ın elinde çanta, Ökkeş’in
elinde önlük kondularının yolunu tuttular... Kim bi-
ler şimdi Miyeser ne kadar sevinecekti...

“Aboov Hasan Abim ne almış, abooov Ökkeş
Abim ne almış,” diyecekti...

İkisi de farkında değillerdi ama koşarak yürüyor-
lardı. Belli ki bir an önce avluya varmak, aldıklarını
Miyeser’e vermek istiyorlardı. Hasan düş kuruyor-
du... Bacısı doktor olmuştu. Hasan da hastalanmıştı.
Miyeser onu hemen muayene etmiş, hastaneye ya-
tırmıştı. Miyeser’in ak giysileri vardı. Hani gördüğü
doktor hanımın karnına dayadığı dinleme aygıtın-
dan da vardı, içini çekti:

“Pekiye olabilir mi doktor?” diye kendi kendine
söylendi.

Ökkeş’s’e:

“Ah benim de anam olsa...” diye düşünüyordu.
“Anam olsaydı, bir de bacım olsaydı. Bacıma da al-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

saydım bunlardan... Elinden tutup okuluna ilk gün ben götürseydim... Onu sıra olmuş çocukların arasında görseydim. El sallasaydım ona... Seslenseydim, "Bacım, bacım!" diye... O da bana el sallasa, "Buradayım abi!" deseydi...

Ama olsun, Miyeser'i sanki gerçek kardeşi gibi seviyordu. Zaten, bazen Hasan onlarda yemek yiyordu, bazen de Ökkeş onlarda yiyordu. Ninesinden izin aldığı günler Hasanlarda yatıyordu.

Eve yaklaşıyorlardı. Yaklaştıkça coşkuları artıyordu. Acaba şimdi Miyeser neredeydi? Tulumbanın başında mı, odanın içinde mi, yoksa karşı kondunun kapısında mı? Nasıl çağıracaktı onu? Ellerindeki paketi görünce Miyeser anlayacak mıydı, koşup hem ağabeyinin, hem de Ökkeş Ağabeyinin boynuna sarılacak mıydı?

Avluya gelene dek hep bunu düşündüler.

Kapıya vardıklarında Miyeser kovaya tulumbadan su çekiyordu. Hasan:

"Miyeser," diye bağırdı.

"Abi..."

"Gel hele!"

Miyeser Hasan'la Ökkeş'in ellerindeki paketleri görmüştü. Hatta anlamıştı. Hasan'la Ökkeş'in gözüne bakarak:

"Yoksa?" dedi.

Ökkeş'le Hasan ikisi birlikte:

"Hı," dediler.

Miyeser bağırdı:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Can Hasan Abim, can Ökkeş Abim...”

Miyeser kovayı tulumbanın başında unuttu. Önce çantanın paketini açtı... Gözleri kocaman kocaman oldu, konuşamıyordu. Hasan çantanın kapağını açtı... Miyeser’in gözleri daha iri iri oldu... Hepsini birden yakalamak istiyordu. Kalemı bırakıyor, kalem kutusunu alıyor, onu bırakıyor, silgiyi alıyor, silgiyi bırakıyor, boyalı kalemleri alıyordu.

“Benim ha abim?”

“Senin Miyeser...”

Ökkeş, önlük paketini uzattı:

“Ya bunda ne var, bak hele!”

Miyeser kâğıdı yırttı, önlüğü görünce:

“Önlük,” dedi.

Bağıra bağıra komşu konduda oturmakta olan anasının yanına koştu. Önlüğü, çantası, kalemleri elindeydi... Ta oradan sesi duyuluyordu:

“Bak hele ana bak,” diyordu...

Anasıyla birlikte geldiler... O da nesi?

Miyeser önlüğünü komşunun kondusunda giymişti... Gülerek koştu, geldi, önce Hasan Ağabeyinin, sonra Ökkeş Ağabeyinin ellerini öptü.

Hasan:

“Çok güzel,” dedi. “Önlük tam sana göre Miyeser.”

Ökkeş:

“Tam almışız,” dedi.

Sonra Miyeser, gitti Ökkeş’in ninesinin elini öptü. Sanki kendini şimdiden okulda sanıyordu. Okul-

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

daydı da soluklanma arası okul bahçesine çıkmış gidiydi... Kırmızı çantası elinde, mavi önlüğü sırtında avluda uygun adım, sanki bayramdaymış gibi yürüyordu. Ökkeş'le Hasan gülüyorlardı.

Hasan'ın annesi Esmeyze, onlara çay yaptı.

"Sağ olun çocuklar," dedi. "Ökkeş anan yok, ama ben senin anan sayılırım."

Ökkeş'in ninesi de geldi. Çayı birlikte içtiler.

O gün akşama dek Miyeser önlüğünü üzerinden çıkarmadı, çantasını elinden bırakmadı. Çantasını bıraksa bir daha vermeyeceklermiş, önlüğünü çıkarırsa bir daha giydirmeyeceklermiş gibi düşünüyordu.

Esmeyze:

"Kirleteceksin kızım," dedi. "Okula pırıl pırıl gitmelisin."

İşte Miyeser ancak o zaman:

"He ana," dedi. "Çıkarayım ki öğretmenim pırıl pırıl görsün, beğensin..."

Ökkeş o gece düşünde hep okul gördü. Kendi de okuyordu. Bayram oluyordu. Öğretmen bayrağı Ökkeş'in tutmasını söylüyordu. Ökkeş en önde bayrak tutuyordu. Bandoya ayağını uydurmuş yürüyordu. Ninesi onu uyandırdığında o hâlâ:

"Dağ başını duman almış," diye bağıriyordu.

Ninesi:

"Oğlum kalk, dağ başını duman almış diye diye bizde baş koymadın."

"Neneeee, güneş ufuktan şimdi doğar..."

Ninesi Ökkeş'in başını okşadı:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Nereden öğrendin bu türküyü?” diye sordu.

“Bu türkü değil nene, marş, okul marşı... Çocuklar söylerken duydum. Ah dedim, ben de aralarında olsam da söylesem...”

Ninesi çayı koymuştu:

“Hani siz bugün Hasan’la beraber Miyeser’i okula götürecektiniz?”

“Aboov,” dedi Ökkeş. “Ben bayrak elde tutarken, marşlar söylerken az daha Miyeser okula geç kalacak...”

Hasan, dışarıdan sesleniyordu:

“Hazır mısın Ökkeş?”

Ökkeş çabucak çayını içti, zeytin ekmeğini yedi, dışarı çıktı. Hasan’la Miyeser onu bekliyorlardı. Esme Teyze ise kapıda durmuş kızına bakıyordu. Kızının saçlarını örmüştü, tepesine bir kurdele bağlamıştı. Bu saçla önlük ve çanta daha çok yakışmıştı Miyeser’e...

Miyeser annesinin elini öptü, sonra Ökkeş’in ninesinin elini öptü. Hasan Ağabeyinin elinden tuttu... Okula gitmek için ilk kez evlerinden çıkıyordu. Çok bakkala gitmişti, köşedeki yoğurtçuya gitmişti, ama bu sokaktan ilk kez okula gitmek için geçiyordu. Onun için, içinde büyük bir sevinç vardı. Ökkeş ve Hasan da seviniyorlardı. Şayet bugün arabalar onarımdan çıkmış olsaydı. Miyeser’i okula götüremeyceklerdi.

Ökkeş sordu:

“Seviniyor musun Miyeser?”

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Çok seviniyorum Ökkeş Abi.”

“Bak öğrendiklerini bana da öğreteceksin.”

“Öğreteceğim...”

“Bu akşam ben de kendime bir defter kalem alacağım, sen okuldan gelince, bana öğrendiklerini göstereceksin.”

“Olur...”

Bir yığın çocuk okula gidiyorlardı. Ellerinde çantaları, yüzlerinde mutlu bir gülücük, okul yolunu tutmuşlardı. Az sonra, dört aydır görmedikleri arkadaşlarını görecekler, onlarla konuşacaklardı. Sınıflara girecekler, öğretmenleriyle konuşacaklar, sonra soluklanmaya çıkacaklar, herkes yeni öğrendiği oyunu, öteki arkadaşlarına gösterecekti.

Okula vardılar...

Kapıda analar, ağabeyler vardı, içeri giriyorlardı... Ökkeş’le Hasan da girdiler... Yeni birinci sınıfa gelen çocuklar, oyunlara, konuşmalara katılmıyorlar, analarının babalarının ellerinden tutmuş bekliyorlardı. Miyeser de hem Ökkeş’in, hem de Hasan’ın elinden tutmuştu. Koşan, oynayan çocuklara bakıyordu.

Az sonra zil çaldı. Müdür çocukların toplanmalarını söyledi. Yeni gelenleri de bir köşede topladı. Ama yine yanlarında anaları babaları vardı. Önce bayrak töreni yapıldı. Onun ardından öğretmenler, ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci sınıfları alarak sınıflarına gittiler. Bahçede yalnız birinci sınıfa gelen çocuklar kalmıştı. Bir öğretmen yüksek yere çıktı:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

"Sevgili çocuklar," dedi. "Şimdi kimin adını okursam, onlar şu yanda toplansınlar..."

Öğretmen, çocukların adlarını bir bir okuyordu. Adı okunan çocuk, anasının, babasının ya da ağabeyinin elini bırakarak, oradaki kümelenmiş çocukların arasına katılıyordu. Bir sınıf tamamlandı. Öğretmen o çocukları aldı gitti.

Bu kez yüksek yere başka bir öğretmen çıktı. O da çocukların adlarını okumaya başladı. Öğretmenin her ağzını açışında, "Miyeser" adı çıkacak diye, hem Ökkeş, hem de Hasan heyecanlanıyorlardı. Ama onlardan daha çok heyecanlanan Miyeser'di. Yoksa adı hiç çıkmayacak mıydı? Fısıltıyla Hasan'a sordu:

"Yoksa abi adım hiç çıkmayacak mı?"

Hasan:

"Hiç olur mu bacım," dedi. "Anam seni yazdırdı."

"Ya çıkmazsa abi?"

Ökkeş.

"Ühüü, baksana daha dolu çocuk var," dedi.

O öğretmen de çocuklarını aldı, sınıfına gitti. Geriye kırk kadar çocuk kalmıştı. Ama Miyeser, ağlamaya başlamıştı.

"Ya adımı okumazlarsa?"

"Okurlar bacım ağlama..."

Şimdi yüksek yerde bir bayan öğretmen vardı. Çocuklara bakarak gülüyor, hangi çocuğun adını okumuşsa, hepsine bir bir:

ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

“Geç yavrum şu yana,” diyordu.

“Miyeser.”

Miyeser’in adı okundu. Miyeser kuş gibi uçtu gitti çocukların arasına. Oradan Ökkeş ve Hasan Ağabeylerine el salladı. Gözlerinin içi gülüyordu. Kırmızı çantası, mavi önlüğüyle dördüncü sırada duruyordu... Çocuğunu sıraya katan ana baba okul bahçesinden çıkıp gidiyorlardı, ama Hasan ve Ökkeş, sınıf yukarıya çıkıncaya dek orada beklediler...

Bayan öğretmen çocukların adlarını okumasını bitirmişti. Onların yanına yaklaştı. Çok tatlı bir sesle: “Gelin çocuklar benimle,” dedi.

Miyeser, okul yapısına girerken ağabeyine ve Ökkeş’e baktı. Ama ne Ökkeş, ne de Hasan yerlerinden kıpırdamadılar...

Neden sora Hasan:

“Ökkeş,” dedi. “Biz de okula gitsek, böyle yukarıya çıkacaktık değil mi?”

Ökkeş, içinden:

“Miyeser bana okuma yazma öğretecek,” diyordu...

Gözünü kaldırdı “Veli” yazısını “Deli” diye okudu. Ondan sonra Hasan’a:

“Aboov bu dükkânın sahibi deliymiş, kaçalım buradan,” dedi.

KİTABIN ADI: ÖKKEŞ DOLMUŞÇU

Adı:

Soyadı:

Nu.:

Okumaya Başlama Tarihi:

Okumanın Bitiş Tarihi:

1. Hilmi Ağabey, Ökkeş'i dolmuşunda ne olarak çalıştırıyor?

.....

2. Ökkeş hangi çocuklara imreniyor?

.....

.....

.....

3. Ökkeş kiminle inatlaşıyor?

.....

4. Ökkeş durakta arabaları yıkayıp üşüdüğü zaman neyi düşünüyor?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ökkeş ne diye bağırdıktan sonra dolmuş hareket ediyor?

.....
.....

6. Ökkeş dolmuşta bulduğu cüzdanı ne yapıyor?

.....
.....

7. Ökkeş, dolmuşta binen yaşlılara nasıl davranıyor?

.....
.....
.....

8. Ökkeş'in sanayi çarşısında tanıştığı çocuğun adı nedir?

.....
.....

9. Ökkeş, Hasan'a kimin yanında iş buluyor?

.....
.....

10. Ökkeş ile Hasan'ın kız kardeşi Müyesser'e neler alıyorlar?

.....
.....

